

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan zvečer, izmislj nedelje in praznike, ter velja po pošti prejemati za avstro-ogrsko deželo na vsa leta 26 K, za pol leta 13 K, za četrt leta 6 K 50 h, za eden mesec 2 K 30 h. Za Ljubljano s pošiljanjem na dom za vsa leta 24 K, za pol leta 12 K, za četrt leta 6 K, za eden mesec 2 K. Kdor hodi sam poiz, velja za celo leto 22 K, za pol leta 11 K, za četrt leta 5 K 50 h, za eden mesec 1 K 90 h. — Za tuje dežele toliko več, kolikor znaša poština. — Na naročbo brez istodobne vpošiljatve naročnine se ne ozira. — Za ostanila plačuje se od petersborske petiti-vrate po 12 h, če se ostanilo enkrat tiska, po 10 h, če se dvakrat, in po 8 h, če se trikrat ali večkrat tiska. — Dopisi naj se izvolijo frankovati. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo in upravnštvo je na Kongresnem trgu št. 12. — Upravnštvo naj se blagovoli pošiljati naročnine, reklamacije, ostanila t. j. administrativne stvari. — Vhod v uredništvo je iz Vagove ulice št. 2, vhod v upravnštvo pa s Kongresnega trga št. 12.

„Slovenski Narod“ telefon št. 34.

Posamezne številke po 10 h.

„Narodna tiskarna“ telefon št. 85.

Kapitulacija.

Iz Budimpešte, 11. avgusta.

Štirideset dni je »ban« — kakor so Madjari imenovali grofa Khuena-Hedervarya tudi kot ministerskega predsednika — vladal »Magyar-orszag« in že je pri kraju s svojo modrostjo. Sistem, s katerim je na Hrvatskem izhajal skoro 20 let, je na Madjarskem bankerotiral v šestih tednih. »Ban« mora iti, še predno je zbornica dognala razpravo o njegovem programu.

Sleparjenje in nasilstvo — to je vsa državniška modrost tega ljubljence dunajskih krogov. S sleparstvi in nasilstvi se je držal na Hrvatskem 20 let, na ta način je hotel izhajati tudi na Ogrskem.

Predno je postal ministerski predsednik, je madjarski opoziciji obetal vse, kar je hotela, a čim je postal načelnik vlade, je začel v javnih sejah parlamenta dvoumno preključevati, kar je bil prej slovesno obljubil. Sleparil je tudi vse stranke glede narodnostnih koncesij v armadi. Zagotavljal jih je zaupno, da se to in ono zgodi, da se v tem in onem oziru ustrezne narodnostnim aspiracijam Madjarov, med tem ko ni imel prav nobenega pooblastila za take obljube v tem oziru.

Ko ni šlo s sleparjenjem, je začel groziti z nasiljem. Grozil je, da razpusti parlament v ex-lex stanju in da ima za to že cesarjevo privoljenje. Razpust zbornice v ex-lex stanju bi bilo flagrantno kršenje ustave, bi bilo najhujše nasilstvo, ki bi bilo lahko povzročilo revolucijo. »Ban« bi se tega kršenja ustave ne bil ustrašil, a izvršiti tega nasilstva ni mogel, ker ni cesar hotel dati svojega privoljenja. Tukajšnji listi poročajo, da je kardinal Vaszary bil poklican k cesarju in da ga je cesar vprašal, kako je njegovo mnenje o razpustu parlamenta v ex-lex stanju. Kardinal Vaszary je cesarju narav-

nost rekel, da bi cesar, dovolivši razpust parlamenta v ex-lex stanju prelomil svojo kraljevsko besedo in prisego na ustavo. Posledica tega je bila, da cesar ni hotel ničesar več slišati o razpustu parlamenta.

In ko na ta način ni šlo, je poklical ban svojega bivšega prijatelja — ki ga je pozneje proglasil za slaboumnega — reškega guvernerja grofa Szaparyja, da podkupi opozicijo. Tudi to se mu ni obneslo in nastal je škandal kakršnega svet že dolgo ni videl, škandal, ki je pokazal, kako gnjil je madjarski narod in kako korumpiran je madjarski parlament.

Sedaj šele je »ban« odletel. Štirideseti dan po svojem nastopu je moral naznaniti parlamentu, da je cesar sprejel njegovo demisijo. In še tisti, ki so teh 40 dni banove slave stali na Khuenovi strani, ga brejajo sedaj neusmiljeno od sebe.

Opozicija je zmagala. Tekom prihodnjih dni pride cesar v Gödöllő in tedaj se začne drugo in zadnje dejanje v tej veliki igri, ki se imenuje kriza v dualizmu ali maščevanje l. 1867. storjenih grehov.

In vse kaže, da pride do kapitulacije pred opozicijo in da se ustvari začetek samostojne madjarske armade, kajti da bi se cesar Franc Jožef lotil boja proti madjarskim pretenzijam, na to ni misliti.

Napačno je misliti, da se gre Madjarom za to, da se uvede madjarsko velevanje pri madjarskih polkih. Njim se gre za vse druge stvari. Ko bi bili merodajni krogi, zlasti vojaški, imeli kdaj kaj smisla in razuma za časovne razmere in kaj pogleda v prihodnost, bi bili s pametnim odločenjem lahko ohranili edinstveno armado. Trditev, da more armada biti edinstvena samo, če ima en sam službeni jezik, je puhla in prazna fraza. Dovolj je, če znajo vsi oficirji en jezik, če je vodstvo v jezikovnem oziru enotno. Napoleon niti take armade ni imel in kake zmage je do-

segel, in njegovi premagovalci tudi niso imeli jezikovno enotne armade, pa so ga vendar spravili ob krono. Ako bi bila vojna uprava organizirala vojaštvo po narodnosti in uvedla pri posameznih polkih velevanje v jeziku dotičnega naroda — imela bi edinstveno armado in ne bilo bi se ji bati, da se kdaj ustanovi samostojna ogrska armada. Madjari zahtevajo sedaj, da se vse ogrsko vojaštvo organizira kot madjarska narodna armada, in vse kaže, da to tudi dosežejo. Dunaj bo kapituliral in lahko se zgodi, da pošljejo Madjari še slovaške, hrvatske in rumunske polke kot madjarsko armado — proti Dunaju v boj.

Nekaj besedi k bodočemu imenovanju c. kr. okr. šol. nadzornikov.

(Dopis iz učiteljskih krogov.)

Dobro šolstvo je podlaga dobremu razvoju narodovemu. Na temeljih, ki jih sežida ljudska šola, ljudski učitelj, se razvija narod — narodova duša. Kakoršen učitelj, takošna šola; kakoršna šola, takošna družba. In žalostno je, če se učitelj ne zaveda, da svoje dolžnosti, te svoje svete, vzvišene naloge. Večkrat vidimo, da učitelj vzgaja le marionete, ki se na njegov migljaj, na njegov komando pregibajo. Taki učitelji vzgojujejo dobre stroje — ljudij pa ne, ker se ne vglوبة v dušo učenčevu, ampak stremijo le po tem, da pokažejo nadzornikom dobro izvežbano, na vsako komando pripravljeno vrsto človeških strojev. Za parado so ti otroci kar najbolj izvežbani. Če se jih pa natančno ogleda, natančno preiskusa — se vidi in spozna kmalu lepo, toda goljufivo zunanjo lupino. In s takimi paradami se kaj rado učinkuje na zunanji svet. Naše nadzornike kaj rada preslepi ta lepa telovadba... In taki učitelji so obenem

najhujši nasprotniki onih kolegov, ki posvete vse svoje moči le šoli...

Take in enake misli nas obhajajo uprav sedaj, ko se bliža imenovanje novih c. kr. okrajnih šolskih nadzornikov.

Spominjamo se nehote dr. Prella, ki pravi v Oto Ernstovem »Flachsmannu«: »Rückständige Lehrer können wir nicht brauchen! Ein Lehrer, der nicht fortschreitet, ist wie ein Arzt, der nicht fortschreitet; er wird zuletzt zum Mörder! Mörder honorieren wir nicht!...«

In takih učiteljev imamo tudi mnogo, pač — žalibože! Kajti gotovo je v prvi vrsti ravno učiteljeva naloga, da koraka s časom, in vedno napredujoča izobrazba učiteljeva je podlaga njegovega delovanja v šoli. Dokaz sposobnosti še ni nikakor dokaz dobrega učitelja. In kdor z diplomom v roki in z dekretom v žepu obenem z zunanjim aktiviranjem penzionira svoje nadaljno izobraževanje — se kmalu izmozga ter postane prav dober — korporal!

Poznamo na pr. učitelje, pri katerih ima šiba glavno besedo in katerim je šola le nekako sredstvo v dosegu drugih, sebičnih namenov. Tako smo videli, da so svoje otroke prav dobro izvežbali v cepljenju drv, v pometanju šolskih sob, v iztrebovanju plevela... Poznamo pa dalje tudi take učitelje, ki so posebno siljajo dovršili svoje študije in takrat so že obetali, da postanejo kaj višjega, kakor navadni ljudskošolski vzgojitelji.

Zdaj vprašamo merodajne kroge — so li taki učitelji, ki so vse prej nego učitelji — sposobni, da bi sploh le mislili na mesto c. kr. okrajnega šolskega nadzornika? — Toda pri nas je vsekako mogoče, vsaj pri nas žalibože še vedno igra veliko ulogo — klečeplastvo. Kdor se zna bolj priklanjati, kdor zna bolj svetniški obraz delati, kdor si zna na stroške svojih kolegov de-

lati renomé — ta je še najbolj približljn — na vzgor.

Premalo se pa posluša takozvani »vox populi«. Kajti po našem mnenju je pravzaprav učiteljstvo skoraj edino merodajno odločati o tem. — Tako na pr. učiteljstvo gotovo ne bode volilo nesposobnih učiteljev za svoje zastopnike pri deželni učiteljskih konferencah. In takih priznanih, pedagoško naobrazanih učiteljev se pri nas skoraj nič ne vpoštevata, ker se samostojnih značajev gotovi krogi — boje! Trd; čist, neizprosno značaj navadno pri nas nima sreče, ker učiteljev — »reformatorev« se ne potrebuje.

In lepa naloga naših državnih poslancev bi bila, da se pobrigajo nekoliko za to imenovanje c. kr. okrajnih šolskih nadzornikov. V prvi vrsti naj se ozira na pedagoško izobražene učitelje, kajti dober korporal — še ni dober učitelj. V drugi vrsti pa naj odločuje tudi čist, trden značaj.

Najhujši sovražnik našega šolstva je gotovo — klerikalizem. In ravno nadzorovalne oblasti imajo nalogo in dolžnost, da pazijo na to, da se ne zanese duh mračnjstva, duh tmine v naše šole. Mi potrebujemo solnce! Da, onega oživljajočega solnce, ki prenovi duše naše mladine, ki stvari samostojne, svobodne ljudi. Torej proč z mlačneži, posebno pa s takimi, ki sami sebe očitno hvalijo, da niso politično pronsansirani. In kdo je pri nas politično pronsansiran? — vsak samostojno misleč učitelj. In če se naši poslanci za taka važna dejstva ne zmenijo, morajo pač odgovorni biti tudi za nasledke.

Mi hočemo torej na teh mestih v resnici moč — naprednih učiteljev, kajti »die Pädagogik ist eine ernste Sache und will mit Besonnenheit und Klarheit behandelt sein!«

LISTEK.

Nekdaj.

Francoski spisal Guy de Maupassant.

Grad v slogu 18. stoletja je stal na obgozdeni višini; velika drevesa so ga obseščevala s svojim temnim zelenjem; veliki log je odpiral perspektive svojih navidezno brezkončnih drevoredov tu v gozdno tišino, tam v obkrožujočo pokrajino naokoli. Par metrov od ograje je bil granitni basini; drugi basini so se vrstili na terasah do podnožja griča, in zajeti potoček je spuščal svoje valčke od basina do basina.

Staro poslopje, ki se je dvigalo kakor preživela koketa, in vse je v tem starinskem domovju ohranilo fizionomijo preteklih časov; zdelo se je, da govori vse o običajih, ki so vladali nekdanj, o preteklih ljubzenskih spletkah in o lahkomišelnih elegancij, s katero so se ponašali naši pradedje.

V malem salonu v slogu Louisa XV., kojega stene so bile pokrite s pastirji, ki so ljubkovali s pastircami, kjer so se šalile lepe dame s panirji in galantni, nalepotičeni gospodje

med saboj, je sedela v prestarem naslonjaču zelo stara gospa, ki bi jo lahko, ker je sedela popolnoma nepremično, smatral za mrtvo. Ležala je skoraj v globokem naslonjaču in njene mršave, kakor muhijske roke so visele ob straneh naslonjača.

Njen omračeni pogled se je zgubljal v daljavi pokrajine, zdi se, kakor bi sledila po drevoredih prikaznim svoje mladosti. Skozi odprto okno je vel vzduh trav in cvetic. Nalaho je zibal bele lase, ki so obdajali njeno razorano čelo ter je vzbujal stare spomine v njenih možganih.

Na njeni strani je sedela na nizkem stolčku mlada deklica z dolgimi plavimi lasmi, ki so bili na tilniku na lahno zvezani s trakom, ter je kvačkala altarni podzglavnik. Mlada deklica je imela sanjave oči, in ko so njeni spretni prstki delali, se je videlo, da o nečem razmišlja.

Babica obrne počasi glavo. »Berta«, reče, »čitaj mi kaj iz časopisov, da bom še vendar včasih zvedela, kaj se godi na tem svetu.«

Mlada deklica je vzela v roke časopis ter ga je naglo pregledala.

»Mnogo je politike, babica, ali naj to preidem?«

»Da, da, gotovo mala, to izpusti. Ali ni ljubzenskih povesti? Ali je galanterija na Francoskem izmrla? Ali nihče ne govori več o zavajanju in galantnih dogodkih?« —

Mlada deklica je dolgo iskala.

»Oh, tu je nekaj o ljubezni«, je rekla končno. Pravi se »ljubezenska drama«.

»Čitaj mi to, ljubi otrok.«

In Berta je čitala. Govorilo se je o nekem dogodku s hudičevim oljem. Neka gospa je priležnici svojega moža, da se je nad njo maščevala, vžgala obraz in oči s hudičevim oljem. Porotniki so jo oprostili ter je zapustila sodno dvorano med viharim odobravanjem množice.

Prababica se je nemirno premikala na svojem sedežu ter je ponovila parkrat, nevoljno kimaje z glavo:

»To je strašno, nad vse strašno! Išči kaj drugega, mala!« Berta je iskala; zopet je bila dogodka izpred sodišča, in čitala je: »Žalostna drama«. Prodajalka, ki je bila že nekoliko v letih, so zalotili v objemu mladega moža. Ta mladenič je bil vihrav, valed zasmehovanja in draženja svo-

jih tovarišev je pustil postarno gosposdično obsedeti. Postarna gosposdična pa je čutila strast ter se je maščevala nad nezvestim s streljanjem iz revolverja. Nesrečnež je ostal pohabljenec. Porotniki — zelo moralni možje — so se zavzeli za zavračano ljubezen morilke ter so jo oprostili.

Sedaj je bila prababica še bolj razburjena, in zaklicala je s tresočim glasom:

»Ali ste dandanes vsi zbesneli? Gotovo ste znoreli! Ljubi Bog vam je dal ljubezen, edino zapeljivo, kar ima življenje; mož je pridružil k tej galanteriji, edino razvedrilo, ki nam ga more prinesiti čas, in vi vzamete hudičevu olje in revolver v roko! O! to je grozno, to je ravno tako, kakor če bi se hotelo v steklenico španskega vina viliti kaluže in nesnage!«

Berti se je videlo, da ne razume razburjenja svoje prababice.

»Ali, prababica«, je rekla, »gospa se je le maščevala. Le pomisli, bila je omožena in njen mož jo je varal.«

Stara gospa se je razvnela.

»Dobrotljivi Bog, kakšne ideje vzgajajo v vas?«

Berta je odgovorila:

»Toda zakon je svet, prababica!« Prababica se je stresla v globodnih svojega srca, ki je pripadalo velikemu pretečenemu stoletju galanterij.

»Ljubezen je sveta«, je rekla.

»Čuj, mala, jaz, ki sem preživela tri rodove, pač zamorem kaj vedeti o možeh in ženah. Zakon in ljubezen nimata nič skupnega. Zakoni se sklepajo, da se ustanove družine, in družine se oblikujejo, da se zdrži družba. Družba ne more obstati brez zakona. Ako je družba veriga, tedaj pomeni vsaka družina en član te verige. Da se ti člani spojijo, se iščejo edne kovine. Ako se sklepa zakon, se oziramo na posebnosti, iskati se morajo enaka plemena, delovati se mora za skupnimi interesi, ki imajo za posledice bogastvo in otroke. Zakon se sklepa samo enkrat, mala, ker svet tako zahteva, toda ljubiti se more dvajsetkrat v svojem življenju, ker nas je narava tako ustvarila. Zakon je postava in ljubezen je instinkt, ki nas žene sedaj na levo, sedaj na desno. Napravljajo se postave, ki naj bi pobijale naše instinkte, te postave so potrebne; toda instinkti so vedno močnejši in

Edinstvo v hrvatskih strankah.

Nedavno smo omenili, da je prišlo v seji hrvatske fuzije do razpora. Hrvatski listi so o tem dejstvu do včeraj molčali, sedaj ga pa popolnoma priznavajo.

Kakor pri nas, tako je tudi med Hrvati mnogo idealnih rodoljubov, ki verujejo, da bi bila Hrvatska rešena za vselej, ako bi ne bilo strank. Strankarstvo je tem ljudem največja nesreča. Znano je še, kako je goreči rodoljub, grubišnopoljski župnik Jermišić v seji, v kateri se je sklenila fuzija opozicijskih strank, pokleknil pred poslanca dr. Franka ter ga prosil, naj odneha ter se združi s njegovo stranko, s stranko prava.

Največ takih idealistov je med pristaši »obzorašev«. Sedaj pa prinaša njih organ »Obzor« zelo značilna priznavanja glede sloga. List pravi, da vključ zedinjenju opozicijskih strank ne razvija hrvatska opozicija pozitivnega dela, temuč se zgublja z notranjimi zadevami. Do prave sloga pa vendar ne more priti, ker »čisti« (Frankova frakcija) čakajo na svojo skupščino, pa tudi nimajo voljo sprejeti 4. točko resolucije, ki pravi, da sta dosedanj stranki prava povsem prenehali.

Potem izjavlja omenjen list: »Treba se je že enkrat izpovedati, da nas ne bo rešila sama sloga, temuč delo. Ako bomo delovali, tudi vsi složni kot ena duša, a ne bomo vsi skupaj složni ničesar delali, bo za nas to vse kakor hujše, kakor če ne sedimo vsi pod enim klobukom, zato pa da vsak v svojem delokrogu dela. Ako smo pa opozicionalci, našli se bomo v potrebnem trenutku kot eden človek v boju proti sistemu in njegovim državiteljem in pomočnikom. Sloga, za kakršno se pri nas, recimo, gotovo nepremišljeno, strastno upije, je nemogočnost, ako malo natančneje in globokeje premotrimo tiste, ki naj bi se »složili«. Ta zahteva po slogi je za sedaj še nekaj neprirodnega, protinarnavnega, kar bi v kratki bodočnosti dovedlo do neugodnih prizorov. Kar po svojih nazorih po svojem mišljenju ne spad, v eden edinstveni tabor, na se ne tlači v njega s silo. Vsako forsiranje v tem pogledu bi moglo roditi le zle posledice. Mesto složnega dela, za kojim naši ljudje tako živo hrepeno, rodilo bi prisiljeno, nenaravno bivanje elementov, ki ne spadajo v skupni tabor, le to, da bi drug drugega, če tudi nehoti, motil še v onem delu, ki bi se ga hoteli oprijeti. Notranje drgnjenje in medsebojna nezaupnost bi paralizovala že vnaprej vsako koristno delo. Zato je nesamo bolje, temuč tudi edino pametno in mogoče, da hrvatska stranka prava ostane ali bolje postane ena strankarska orga-

nizacija, a »čisti« naj bodo druga stranka, pa naj dela vsaka zase, a obe složno. Ko pridejo veliki narodni momenti, potem se poderejo strankarske ograje same ob sebi in kdor je pravi opozicionalec, bo vedel, kaj in kje mu je delati.

Naj vsakdo dela, kakor misli, da je najbolje, ali samo dela naj. Naj dela kot opozicionalec, in naj nikdar ne pozabi, da je naš boj naperjen proti madjaronstvu, a ne proti drugi opozicijski stranki in da nam je naloga slabiti madjaronstvo, a ne zadrževati opozicijo. Ni še nikaka nesreča, ako je več strank. Nesreča za narod so samo slabe in malovredne stranke.

Ti nauki veljajo tudi za tiste slovenske rodoljube, ki bi najraje točili limonadno politiko.

Madjarske zahteve.

V avstrijskih političnih krogih prevladuje strah, da bi cesar ugodil madjarski zahtevi ter se prišel v Budimpešto pogajat. Zgodilo bi se lahko isto, kot se je zgodilo leta 1867., ko so Madjari nagodbo sklenili z vladarjem, ne da bi se bili vprašali za mnenje zastopniki avstrijske države. Pozneje je avstrijski državni zbor moral te sklepe potrditi pod pritiskom. Tudi sedaj se gre Madjarom za obsežne koncesije. Razpravljalo se ne bo le o ogrskem stališču, temuč tudi o skupni armadi in o avstrijski državi. Ogrska prispeva 44% vojaštva k skupni armadi, plačuje pa samo 34% k skupnim stroškom. Ako bi Madjari tedaj zahtevali lastno armado, ki bi jo tudi drževali s svojimi državnimi stroški, bi avstrijski narodi gotovo ne imeli ničesar proti temu. Toda Madjari hočejo imeti le narodno organizovano armado, ki pa naj ostane skupna, da jo bodo še v naprej avstrijski davkoplačevalci drževali. Kaže se tukaj ista madjarska »veledušnost«, kakor pri avstro-ogrski banki, ki je pod madjarskim vodstvom ter mora služiti avstrijski kapital madjarskim interesom; istotako dovolijo Madjari, da se Bosna skupno upravlja, le železnica se ne sme graditi iz Dalmacije v Bosno, da gre ves promet le preko Budimpešte. — »Novoje Vremja« piše k sedanj krizi na Ogrskem: »Kaj bo iz Avstrije? Ali se bo kot protitežje proti madjar skemu kraljestvu ustanovilo češko kraljestvo, ali se bo avstrijski dualizem spremenil v trializem? Ali bo napočila ustaja Madjarov, ali bo nastala državljanska vojska med Madjari in Slovani? Vsekakor stojimo pred važnimi dogodki, ki se pripravljajo v naši bližini, in ki stoje v enem ali drugem oziru v zvezi s svetovno-zgodovinskimi nalagami.«

Politične vesti.

— Odstop hrvatskega bana? Ban grof Pejačević je odpotoval v Budimpešto, kamor ga je poklical

grof Khuen h konferenci. Splošno se govori, da bo ban ob enem s ministrskim predsednikom odstopil.

— Odpravljeno obsedno stanje. Obsedno stanje v hrvatskih občinah Gjelekova in Mali Bukovac je zopet odpravljeno.

— Razgovor s Kossuthom. Neki dopisnik je imel razgovor s predsednikom neodvisne stranke, Kossuthom. Kossuth je izjavil po ovinah, da je prepričan o krivdi grofa Khuena pri znani aferi. Glede narodnostnih koncesij v armadi je izjavil Kossuth, da bi vsled tega moč armade le pridobila. Odkar ima armada skupni poveljni jezik in skupno zastavo, je v vseh večjih bojih podlegla. Navdušenje, ki ga povzroča narodno čustvo, je izginilo, in ako si armada v tej sestavi pridobi slavo, ni to narodna slava.

— Dogodek v konklavu. V konklavu se je splošno pogrešalo francoskega kardinala Lecota. Prišel je bil pač v Rim ter obiskal kardinala Sarto, ko je slišal, da bo morda izvoljen. Nagovoril ga je francoski, a Sorto je odgovoril italijanski, da se ni učil francoski. Lecot ga je zavrnil: »Ako je tako, ne more postati papež, kdor ne zna francoski. Hvala Bogu! Nato je jezen odšel. Drugi dan je bil Sarto papež.

— Vrhovnim poveljnikom srbske armade je določen Arsen Karagjorgjevič, brat kralja Petra, ki je sedaj še ruski polkovnik.

— Ustaja v Makedoniji. V adrianopolskem vilajetu je nastal splošen punt. Brzojavne zveze s Carigradom so pretrgane. V Dirdju so ustaši pokončili dve turški kompagniji. Tudi pri Siroviču se je vršila bitka med ustaši in turško vojsko. Izid še ni znan.

— Turška se mobilizuje. Ministrski svet je sklenil takoj mobilizirati 16 evropskih bataljonov ter poklicati pod orožje vse topničarje-rezerviste. Ob enem se je sklenilo, ustanoviti nagla sodišča, ki bodo takoj obsodila prijete Bolgare. Vojna z Bolgarsko je zopet stopila v ospredje.

Dopisi.

Iz Šiške. Slovesneje še, kakor blagoslovljenje zastave 1. 1897., se je vršila 25letnica naše čitalnice. Poročilo »Slov. Naroda« naj bude dostavljeno še to-le: Gospodične Mici Snoj, Štrukelj Antonija in Helena Zakotnik, pod načelništvom gospe Juvančičeve oskrbele so, posredovanjem ravnatelja ženskega učiteljskega v Zagrebu gospoda Karlo Matice, zastavi čitalnice dragocen, umetniško dovršen trak in od g. Jebačina mojstrsko slikane podobe blagovestnikov. Mej sviranjem Kovačkovice overture »Spomladančica« nastopili so oder barjaktari s svojimi zastavami, gospodje z venci in trakovi, damski odsek z gospo pokroviteljico, pevski zbor in društveni odbor. Ko

je gđ. Zakotnikova izgovorila: »V imenu šišenskih domoljubkin poklonim zastavi čitalnice le-ta trak v spomin 25letnice«, je privezala istega gospa Juvančičeva. Prvomestnik pa je izrekel za dragoceni dar najsrdečnejšo zahvalo, povdarjajoč, da se privije ta dan v venec zaslug plemenite gospe Juvančičeve novo, zlato pero. Požrtvovalne domoljubkinje, delujoče v korist Ciril-Metodove družbe, »Sokola« in Šišenske čitalnice so bile gospodične: Lavrenčičeva, Lampič Francka, Zakotnik Helena, Štrukelj Antonija, Jančigaj Ant., Režika Urih, Tončka in Pavla Brecljnik, Berta in Mihaela Javoršek, Angela in Mici Snoj, Marija in Zora Juvančič, pod vodstvom gospe Juvančičeve in gospoda Fran Humra, kojim vsm naj velja najiskrenejša zahvala, kakor tudi blagajničarici gospe Zakotnikovi.

Iz Gornjegrajskega okraja.

(Okrajna učiteljska konferencija) za okraja Gornji grad in Vransko se je vršila v soboto, dne 8. t. m. v Mozirju. Skoraj polnoštevilno se je zbralo učitelstvo obeh okrajev in tudi dva gosta sta se pridružila zborovalcem: gospica Kovač, učiteljica iz Trsta in gospod Gorjup Pavel, učitelj v Ljubljani. O šolstvu obeh okrajev je poročal okr. šolski nadzornik ter je pohvalil učitelstvo, ki stori več kakor svojo dolžnost. V obče je opaziti velik korak naprej. Omenjal je šolski obisk, ki bi moral postati sčasoma boljši, ker je pa težavno zavoljo slabih krajevnih razmer. V šolskem letu 1902/3 bilo je v vranskem okraju 2053 izkazanih šolskih zamud, 152 strank bilo je kaznovanih, 527 K se je plačalo na globah, 1275 zamud je bilo opravičenih; v gornjegraškem okraju je bilo v isti dobi 2650 izkazanih, 220 strank kaznovanih, 1561 K se je plačalo na globah in 869 absentov bilo je opravičenih. Predsednikovo predavanje je trajalo skoro 2 uri; končal je z željo: ne odstopite nikdar od pota spolnjevanja dolžnosti, iščite svojo zadovoljnost v sebi sami, duševno razvedritev v družbi ljubih, zvestih in odkritosrčnih tovarišev, imejte stanovsko čast čez vse malenkostne predsodke, glejte večkrat na vspehe vašega šolskega in vzgojnega delovanja, kar vas bode razvedrilo — bodite napredni, složni in trdi, bodite le učitelji in vzgojitelji. Nadučitelj g. Kocbek razpravljaj je o »Redu za šolske sluga«, v debato o tem predmetu so posegli gg nadzornik, Meglič, Farčnik, Dedič, Knaflč itd. Sprejel se je omenjeni red, ki se bode dal tiskati in po katerem se ima ravnati v vseh šolah. »O napakah značaja, ki se največkrat nahajajo pri naših šolskih otrocih; kako je iste odstraniti?« govoril je g. Kelc v prav izbranih besedah in so se vse teze soglasno sprejele. G. Stritar Josip je obravnaval berilo »Prva skrb« metodno po formalnih

stopnjah. — Iz poročila komisije okrajne knjižnice je konstatirati, da deželni šolski svet ni dovolil nakupa knjig »Šolske Matic« V stalni konferenci odbor so se izvolili za okraj Gornji grad gg. Kocbek, Šijanec, Dedič, Wudler; za okraj Vransko: Zotter Meglič, Farčnik, Marschitz. Predloga sta bila: 1. Da se upeljejo prihodnje šolsko leto Schreinerjeve slovnice, vadnice. 2. Da se za obravnavo šolskih zamud vpeljejo take tiskovine, kakor so v mariborskem okraju. Po konferenciji se je večina učitelstva zbrala v hotelu »Austria«, kjer smo pri skupnem izbornem kosilu in v veselju družbi preživeli nekaj radostnih uric.

Šuklje pred volilci.

III.

Šuklje v Litiji.

(Dalje.)

Torej zopet ista prikazen, pa sredi velikanskega bogastva sveta! In ta kapitalistični, liberalni svet se baha, da je prišel samemu Bogu na sled, da pozna vse naravne zakone, da je njegovi vedi vse jasno in nič več nemogoče.

Tu blizu v Zagorju, Trbovljah in Hrastniku imate malo sliko novodobnega dela. Par tisoč ljudi tu dela in dela vedno v pomnožitev bogastva le nekaterih. Ti nekateri nič ne poznajo knapskega, tovarnega dela. Akcijonariji so. Imajo svoje uradnike, delavce in vse se lepo v redu odpletuje. Vsi ti delavci so vsled zakona svobodni ljudje. Na podlagi mezdne pogodbe delajo. To je liberalno načelo. Človek je svoj lastni gospodar. Če vam delavec mezda ni všeč, greste lahko stran. Pojdi če moreš! Drugod je ravno tako. Delavska moč je danes blago, ki se na trgu prodaja. Ponujanje iste in vprašanje po njej vladati ta trg ravno tako, kakor trge družih stvari. Suženj si vzlic vsej vedi, omiki sveta, vzlic vsemu izobilju na jestevinah in oblekah. Skladišča so polna obleke, ti ubogi rudar pa na pol nag v jami delaš in komaj ubogi špeh zaslužiš, stanuješ z ženo in otroci, kakor ubogi tlakar srednjega veka.

Tu prihajajo ljudje, ki ti, delavska masa, izračunajo, koliko je profita tvojih gospodarjev v tvojem delu. Računijo ti, da dobiš le toliko plačano, kar neobhodno potrebuješ, da rešiš ubogo življenje. Računijo ti, koliko tvojih sodrugov umrje vsled slabe hrane in pomanjkanja drugega, računijo, da je mej vami delavci povprečna starost 20—30 let, mej bogatini 50 let. V najskrajše kote bogastva in reve so ti ljudje pogledali, vse obelodanili v literaturi, katere tako velike in duhovito pisane ves prejšnji svet ni videl, ne imel takih pojmov in tako temeljitega znanja in spoznanje razvojev človeštva, ki bi se dalo tako pametno podpreti, kakor to vedo ti socialisti. Do vas delavcev se obračajo ti ljudje, masam delujočega ljudstva oznanjajo svoje nauke. In ti nauki so tako razumljivi, kakor glad, zima, bolezen na slamnatih postelji. Ves svet hočejo pridobiti; nobeno versko spoznanje ni imelo te enerģije, ne te moči, kakor le-ti nauki. Vse dozdanje razmere v gospodarstvu, v pojmovanju familije, o vzgoji hočejo prevreči. Se vere se lotijo ti nauki in se postavljajo sami na altar češčenja.

Dalje v prilogi.

ne smelo bi se tako protiviti istim, ker so od Boga, nasprotno pa so postave od ljudi. Ako bi se življenje ne oslajevalo kolikor mogoče z ljubeznijo, kakor se mora devati sladkor v otroška zdravila, noben človek, mala, bi ne hotel vzeti življenja takšnega, kakor je.

Berta zre čisto prestrašeno. Mrmra. »Oh, prababica, prababica, samo enkrat v življenju je mogoče ljubiti!«

Prababica je povzdignila tresoče, mršave roke proti nebu, kakor bi hotela zaklinjati umrle bogove ljubezni in galanterije. Povse razjarjena je vzkliknila:

»Vi ste postali grd zarod, malo-priden zarod. Od revolucije se je spremenil svet do nepoznanja. Ve like besede ste obesili vsem svojim dejanjem in vse svoje življenje ste si obtežili z vsakojakimi dolgotrajnimi dolžnostmi; vi verujete v enakost in v obstoj večne ljubezni. Celo taki ljudje so, ki pišejo verze, da bi vam dokazali, da se za ljubeznijo umrje. V mojih časih so tudi delali verze, toda le zato, da so se možje poučevali, vse ženske ljubiti. In me... Ako nam je kak plemenitnik dolo-

del, mala, poslate smo mu pažeta. In če se je našemu srcu dopadla nova kaprica, potem smo odslovile zadnjega ljubčeka... ter si vzele drugega, ali pa... smo obdržale oba...«

Stara se je posmehovala pomembno in v njenih sivih očeh je bliskala ona duhovita in skeptična zlobnost, ki jo imajo ljudje, ki vedo, da niso iz istega testa kot drugi, in ki si domišljujejo, da so vzvišeni nad nazori navadne množice.

Mlada deklica je jecljala čisto blede:

»Gospe od takrat potemtakem niso imele časti?«

Prababica se ni več posmehovala. Četudi je njena duša še obdržala marsikaj od Voltairove ironije, spalo je tudi še nekaj navdušene filozofije Jeana Jacquesa v njeni globočini. — »Nič časti! Zato, ker smo ljubile, ker smo si upale to obstat, naj bi ne bile imele časti? Ali, ali, otroček, ako bi bila katera nas velikih francoskih dam ostala brez ljubčeka, zasramoval bi nas bil cel dvor. Bile bi za tarčo dovtipom! One, ki hočejo drugače živeti, lahko brez obotavljanja gredo v samostan. In ve — ve mislite, da vas bodo

vaši soprogi celo življenje zvesto ljubili — edino le vas?! — Kakor da bi bilo to mogoče. Ponavljam ti, da je zakon potrebna stvar za družbo, toda protivi se instinktu našega plemena. Me razumeš? Življenje ima le eno dobro stvar, to je ljubezen.

In kako slabo jo razumevate. Kako jo pokvarjate, ko hočete napraviti iz nje nekaj vzvišenega, nekaj kakor zakrament, ali nekaj, kar je mogoče kupiti, kakor blago.

Mlada deklica je tipala s tresočimi rokami za zgrbančenimi rokami prababice.

»Molči, prababica, zaklinjam te, molči!«

In na kolenih, s solzami v očeh, je prosila nebesa, naj bi ji podarila edino, veliko, večno ljubezen, ljubezen, o kakršni sanjajo moderni pesniki; in poljubivši prababico na čelo, ki je še uprav žarelo šarmantnih in zdravih vzrokov, s katerimi so navadno filozofije osemnajstega stoletja branile njene nazore. Mrmrala je:

»Pazi, uboga mala, ako hočeš v take bedastoče verovati, boš prav nesrečna v svojem življenju.«

Renegat.

Povest iz tržaškega življenja. (Po resničnih dogodkih spisal I. B.)

IX.

Med 7. in 8. uro zvečer je na korzu jako živahno, ker v tem času zapuščajo šivilje, modistinje itd. itd. svoje delavnice. Kar mrgoli jih po hodnikih in vežah teh živahnih, zgornjih, veselih in koketnih stvaric.

Tudi Ema Morosini je v tem času zapustila svojo delavnico. V družbi s svojimi tovaršicami je šla parkrat po korzu gor in dol, potem pa krenila naravnost domov. Tako je delala vsak dan. V delavnici je pač mnogo izvedela, se naučila marsičesa in dobila o življenju vse druge nazore, kakor jih imajo dekleta iste starosti, ki ne žive v delavnicah, ali doslej vendar še ni imela nikdar nikakega ljubavnega razmerja.

Ema je stanovala visoko gori pri Sv. Jakobu pri rodbini, ki je imela več ljudi na stanovanju. Vsi ti stanovalci so skupno večerjali in Ema je vedno skrbela za zabavo in vsi so jo radi imeli kakor hčerko takega ljube prijatelja. Zнала se

je smejati, znala se je šaliti ali nihče si ni dovolil ničesar nepristojnega.

Po večerji je Ema šla v svojo sobico, visoko gori pod streho. Naslonila se je na okno in zrla v temno noč, zatopljena v nenavadne misli, ki je niso zapustile, odkar jo je bil zjutraj Sancin poljubil.

Bila je lepa jesenska noč, v kateri se je v Emi vzbudila zavest, da je ženska. Zdela se ji je, kakor da se je v njeni notranjosti izvršil popoln prevrat. Bilo ji je dolgo časa nerazumljivo, kaj se v njej godi. Končno so njene ustne šepetale:

— Jaz ga ljubim.

Užgala je luč in se pripravila, da gre spat. In prvič v svojem življenju se je med razpravljanjem ogledovala v zrcalu in so jo obšle misli, kakršnih ni imela še nikdar.

Naslednje jutro je hitela na sprehajališče pri Sv. Andreju, kakor bi se bala, da zamudi dogovorjeni sestanek. Sancin je že sedel na tisti klopi kakor dan poprej in je veselo pozdravil ljubko dekle.

Toda, ko jo je hotel objeti in poljubiti, se ga je ubranila.

— Tega ne, je rekla.

Prvo krščanstvo je bila vera re-
vežev, program za reveže. Ta program
ni imel izključivo življenje onostran
groba pred očmi. To znamko je po-
znejše pridobil, ko je naše božje name-
stništvo uvidelo, da se svet ne da vla-
dati tako, da bi delavska masa sedela
na mehkejših stoli. Stari kristjani so
gostili upanje, da se bo prikazal Kristus
zopet v kratkem v oblakih, in da bo
srečno državo upeljal tu na svetu, v
kateri bodo zadnji prvi, in prvi zadnji.
Tako sv. Matevž, Marka, Luka. Ti prvi
kristjani so strmeli, kakor zdajšnji so-
cijalni reformatorji po upeljavi družbe-
nega reda, ki bi bil revežem ugoden.

Razloček mej temi je le, da so
mislili prvi kristjani, da bo upeljal ta
družbeni red čudež, zdajšnji socijalni
reformatorji pa to pričakujejo od v
našem gospodarstvu delujočih ter od
drukih v človeku ležečih moči svetskega
značaja. Z Bogom in njegovimi silami
tudi ti ljudje nič nečejo opraviti imeti.
Vse jim je človeško delo. (Dalje prih.)

Dnevne vesti.

V Ljubljani, 12. avgusta.

— **Osebnosti.** Podpred-
sednik dež. sodišča v Trstu Filip conte
Dandini, je imenovan dvornim svet-
nikom pri najvišjem sodišču. — Okr.
nadkomisar v Celju Valter grof At-
tems je premečen v Gradec. — Pro-
fesor na drž. gimnaziji v Gorici Friderik
Simzig je imenovan ravnateljem tega
zavoda.

— **Akad. ferijalno društvo**
„Adrija“ v Gorici je priredilo v
nedeljo velik shod, na katerem so
bile vsprejete naslednje resolucije: I.
Goriški Slovenci, zbrani 9. avg. 1903.
na ljudskem shodu v Gorici, protes-
tuje moč odločno proti bagatelizirajočemu
in šikanoznemu postopanju občinskega
sveta goriškega v zadevi slovenske
ljudske šole, katere pravično rešitev
brezobzirno zavlačuje od leta do leta.
V imenu humanitete, kulture in zakona
zahtevamo, da se omogoči otrokom
slovenskih davkoplačevalcev v mestni
občini goriški pot do elementarne šol-
ske izobrazbe. Pozivljamo tudi visoko
c. kr. vladu, da, izvršujoč sankcionir-
ane državne zakone, pokaže isto ener-
gijo v Gorici v prilog Slovence, ka-
koršno kaže vedno in povsod v prilog
Nemcem in Italijanom. — II. Goriški
Slovenci zbrani na ljudskem shodu v
Gorici dne 9. avgusta 1903. zahtevamo
najodločnejše, da se konečno izvrši člen
XIX. osnovnega državnega zakona o
državljskih pravicah tudi v prilog
Slovenecem na Goriškem, ter pozivljamo
vis. c. kr. naučno ministrstvo, da ven-
dar ugodi stari opravičeni zahtevi slo-
venskega prebivalstva na Goriškem in
realizuje čimprej višjo gimnazijo v
Gorici s slovenskim učnim jezikom.
Odravnaj se enkrat stara krivica, da
je učni jezik goriškega gimnazija nem-
ški, ki niti deželni jezik ni,
in ki je v prvi vrsti kriv kričevih ne-
vsehlovov te gimnazije. — III. Goriški
Slovenci, zbrani na ljudskem shodu v
Gorici dne 9. avgusta 1903. se pridru-
žujemo manifestacijam in zahtevam po
slovenski univerzi v Ljubljani, katero
smatramo za neobhodno potrebno za
kulturni razvoj slovenskega naroda. —
IV. Goriški Slovenci, zbrani na ljudskem

shodu v Gorici dne 9. avgusta 1903.
pozivljamo slovenske poslance, da vedno
in povsod z vso vmeno in odločnostjo
zastopajo v prvih treh resolucijah na-
vedene zahteve.

— **Na znanje visokemu**
c. kr. deželnemu šolskemu
svetu. Kakor je štiti, obeta se
mного spremembe po ljudskih šolah
na Kranjskem z začetkom šolskega
leta. Da se pa bodo mogla vsa even-
tualna prazna mesta, oziroma nastale
spremembe pravočasno spopolniti,
prosimo visoki c. kr. deželni šolski
svet, da kmalu razpiše sejo

Od nekega krajnega
šol. sveta.

— **Idrijski erarični dela-**
vec na cesti! In zopet se je do-
godil v Idriji slučaj, ki je najlepši
komentar za tamošnje stanovalsko
mizerijo. 10. avgusta je sodišče pri-
silno izpraznilo stanovanje rudniškega
delavca F. L., ker si ni mogel pra-
vočasno preskrbeti druge stanovanja.
Sedaj pa se c. kr. rudar nahaja na
ulici s svojo ženo in tremi malimi
otroci. To kaže v svetli luči, kako
c. kr. delodajalec skrbi za svoje de-
lavstvo. Rudniško ravnateljstvo sve-
tuje svojemu delavcu, naj mu — ob-
čina pomaga! Tako pa le posnemlje
soc. demokrate, ki tudi vse le od
občine zahtevajo, odkar so prišli v
položaj, da morajo beračiti pri erarju
za podporo, da morejo rediti par
tujih voditeljev. Idrijski mokrachi,
drago je plačana vaša branjarja!

— **C. kr. sod. tajnik Mar-**
khi v Celju je vložil ovadbo zoper
solicitorja g. B. zaradi razžalitve v
službi. Ko je obtoženec g. B. s sod-
nikovim privoljenjem stavil na Mar-
khla kot predstojnika c. kr. urada,
v kateri lastnosti je bil ovaditelj,
neko vprašanje, zarenčal je Markhi
v vidno veselje nemških uslužben-
cev svojega uradnega oddelka: »Da
se Vi predznete mene, kot
Nemca slovenski vprašati,
to je pa vendar izzivanje-
provokacija.«

— **Zopet eden** — namreč
konzum v Širski vasi pri Zidanem
mostu je šel rakom žvižgat. Ker
nam je o tem obljubljeno posebno
poročilo, se omejujemo za danes na
konstatiranje tega fakta.

— **Uganka.** Zakaj napravijo
»Slomškarje« istočasno svoje zboro-
vanje kakor »Danciarije« et tutti
quanti? — Ei, zato, ker je njih šte-
vilo tako ogromno, tako velikansko,
da bi se po »Katoliškem domu« kar
poizgubili in to bi bila prevelika
nesreča.

— **Izlet pevskega društva**
„Ljubljana“ na Gameljne v
nedeljo, dne 9. t. m. se je nenavadno
dobro izvršil. Kar čudili smo se, ko
je stopilo iz vlaka na Tavčarjevem
dvoru nad dvesto udeležnikov, od
kajih se jih je nekaj peljalo na vo-
zovih, drugi so pa peš odrinili na
namenjeni cilj. Pred Gameljni je ča-
kala tamošnja požarna bramba z g.
načelnikom, nadučiteljem iz Šmartna,
Lavtičarjem, na čelu ji mengiška
godba, po katere zvokih so se izlet-
niki pomikali v sprevodu v lepo z

zelenjem, cveticami, zastavami in
napisi okrašen vrt g. Jerasa. Ker je
priredila požarna bramba zabavo s
tombolo itd., sta še dve požarni
brambi iz okolice korporativno pri-
korakali, da se udeležijo veselja sotri-
pinov ognjegasev. Kmalu po začetku
zabave je bil vrt do zadnjega kot-
čka napolnjen in je bilo vseh ude-
ležnikov okoli 400. Godba je zelo
pridno svirala večinoma slovanske
skladbe, pevci so peli in plesateljini
svet vrtel se je na nalašč za to pri-
pravljenem odru; pri četvrtki se je
našelo 30 parov. Bilo je kakor ob
kaki ljudski veselici. Čas je kaj naglo
pošel in ob 9. uri so začeli gosti od-
hajati; nekateri peš, eni z vlakom in
drugi na štirih lastnih vozih do
mov, vendar se je pa vsak težko
ločil od tega veseloja kraja, ker je
bila zabava res izvanredno prijetna,
postrežba pa od strani g. Jerasa po-
sebnostna in dobra.

— **C. kr. poštni in brzo-**
javni uslužbenci v Ljubljani
prirede v nedeljo, dne 10. avgusta
t. l., ob poldvanjsturi dopoldan
povodom cesarjevega rojstnega dne
mašo pri Sv. Jakobu. Pri maši bode
pel pevski klub poštinih in brzojav-
nih uslužbenov, spreved bode sprem-
ljevala ljubljanska društvena godba.

— **Poroka.** V Celju se je po-
ročil gosp. dr. Anton Mulej, c. kr.
sodni pristav v Šmarju pri Jasi, z
gospico Almo Bašev, hčerko g.
notarja Baša v Celju.

— **„Deseti brat“ na Bledu.**
Z Bleda se nam piše: V soboto in
v nedeljo se igra na Bledu »Deseti
brat«. Čisti dobiček igre je namenjen
Prešernovemu spomeniku v Ljubljani.
Druga predstava, v nedeljo, je po
znižanih cenah za ljudstvo. Zleteti
je, da se ljudstvo udeleži mnogošte-
vilno. Igra je na tem mestu velikega
pomena in se je udeležijo vsi Slovani,
ki kažejo že sedaj zanjo veliko za-
nimanja. Pričakovati je torej veli-
kega uspeha, posebno z ozirom na
zvisevni namen, da se čim preje
dvigne spomenik priljubljenemu pe-
sniku!

— **Kadetje iz Karlovca** so
te dni napravili izlet v Novo mesto
in v Št. Jernej.

— **Morilec svoje žene.** Po-
ročali smo, da je bil te dni aretiran
posestnik Martin Podstudenšek iz
Podstudenca, ker je umoril svojo
ženo. Uradno se je razglasilo, da je
umorjena žena grdo živela. Sedaj pa
smo dobili od druge strani poročilo,
da je bila žena prav poštna, pač pa
da je Podstudenšek znan kot suro-
vež in malopriden človek, ki je imel
različna razmerja z drugimi žen-
skami.

— **Truplo morilca Živkote,**
ki je dne 1. t. m. v Mariboru ustrelil
svojo ženo, na to pa skočil v Dravo,
so izveleli v Ormožu iz Drave.

— **Akademsko ferijalno**
društvo „Adrija“ v Gorici na-
znajja, da se je novi odbor za leto
1903/4 na rednem občnem zboru
dne 8. t. m. in v odborovi seji istega
dne sestavil tako-le: predsednik cand.
phil. Andrej Ipavec, podpredsednik
cand. iur. Bogomil Vošnjak, tajnik
cand. iur. Tomo Šortli, blagajnik
cand. iur. Alojzij Gradnik, gospo-
dar stud. iur. Mirko Koršič, odbor-
nika namestnika: stud. iur. Drago
Marušič in stud. iur. Fran Pavšič;
preglednika: cand. iur. Kajetan Fei-
gel in cand. iur. Josip Znidaršič.

— **Slavnost v Trstu.** Dne
15. t. m. bo Delavsko podporno dru-
štvo v Trstu slavilo 21. obletnico
blagoslovljenja društvene zastave. To
je edina prilika, da morejo Slovenci
v Trstu s svojo narodno zastavo

javno nastopiti. Popoldne bo slav-
nost na vrtu slovenske šole pri Sv.
Jakobu.

— **Električna sila za drugo**
železnično zvezo s Trstom.
Železniško ministrstvo je nekatere
interesirane zavode povabilo, naj do
1. oktobra t. l. predložijo vladi načrte
glede uporabe električne sile na gra-
debi se železnični progi Celovec
Beljak-Trst. Stroji bi morali biti dveh
vrst, in sicer ena za osebne in brzo-
vlake in druga vrsta za tovarne
vlake. Soča bi lahko dajala 14000
konjskih sil. Dotični zavod ob Soči
moral bi biti zgrajen tekom dveh in
pol let. Železniški minister Wittek
da je navdušen zastopnik te ideje.

— **Naraščanje tržaškega**
prebivalstva. Zadnje ljudsko šte-
tje z dne 31. decembra 1900 je iz-
kazalo v Trstu 178127 prebivalcev.
Po magistratni statistiki je od takrat
prebivalstvo nenavadno naraslo, tako
da se je našlo v prvi polovici 1903
že 185041 oseb, tedaj se je prebi-
valstvo v dveh letih pomnožilo za
6914 oseb. V prvi polovici letos je
umrlo 2558 oseb, rodilo pa se je
3065 oseb. — Zakonov se je skle-
nilo 824.

— **Misteriozen ulom v**
prostore hrvaškega Sokola
v Spletu. Pretekli teden se je iz-
vršil nenavaden ulom v prostore hr-
vatskega »Sokola« v Spletu. Vidi se
namreč, da zločinci niso imeli na-
mena krasti, ker niso ničesar ukradli,
niso pa tudi imeli namena, napraviti
škodo, ker niso ničesar poškodovali.
Jasno je iz vsega, da se je name-
ravalo samo pregledati spise
»Sokola« v nadi, da bi se našlo
kaj kompromitirajočega. To pa
se sodi radi tega, ker je bilo v sobi
vse drugo v redu, samo vsi spisi so
bili razbrskani in razmetani. Vse to
pa privatnih oseb gotovo ni moglo
zanimati, zato prevladuje mnenje, da
je bil naročen in če se uvažuje, da
se je v isti noči tudi vdrl v kavarno,
kjer se navadno shajajo socialisti, in
v livarno železa Dujma Save, potem
pač mora vsakdo uvideti, da so vsi
ti dogodki v neki tajni zvezi. Ta za-
gonetni slučaj skušajo nekateri raz-
vozlati na ta način, da trde, da so
provozitelji tega nočnega uloma
policijski organi, ki si baje domišljajo,
da se v »Sokolu« snujejo zarote in
se naročujejo v livarno Sava bombe. To
se zdi vsakomur tembolj verjetno,
ker se policija čisto nič ne briga, da
bi našla krivce in še tudi ni uvedla
nobene preiskave. — Valed tega vlada
v vseh krogih v Spletu največje ogor-
čenje. Ako se bodo vsa ta domne-
vanja uresničila, potem je pač jasno,
da se hoče tudi v Dalmaciji vladati
v — Khuonovem smislu!

— **Kazenska obravnava**
proti prof. Pasariću in Stj.
Radiću v Zagrebu je bila večeraj
končana. Razprava je bila, kakor se
poročila, zelo zanimiva, samo škoda
je, da se ne sme o njej ničesar pri-
obiti, ker se je po sklepu sodnega
dvora obravnavalo tajno. Značilno je,
da se razsodba ni razglasila takoj,
kakor je drugače navadno, ampak
se šele bode v petek dne 14. t.
m. predpoldne. Iz tega se raz-
vidi, da sodišče samo ni na jasnem,
ali sta obtožena kriva, ali ne. Upanja
seveda ni nobenega, da bi se izrekla
oprostitna razsodba, ker hrvaška so-
dišča so popolnoma odvisna od vlade
in storé vse, kar jim ta ukaže. Zato
pa bosta Pasarić in Radić gotovo,
če tudi morda brez dovoljnih dok-
zov krivde, obsojena, ker je vladi
mnogo na tem ležeče, da se ta dva
vsaj za nekaj časa napravita neškod-
ljivim.

— **Obrtno gibanje v Ljub-**
ljani. Tekom meseca julija so pri-
čeli v Ljubljani izvrševati obrt, in
sicer: Alojzij Kunc, Gosposke ulice
št. 7, krojaški obrt; Anton Preskar,
Sv. Petra cesta št. 14, trgovino z
mešanim blagom; Anton Greiner, Sv.
Petra cesta št. 25, obrt stavbnih
mojstrov; Albina Kanc, Sv. Petra
cesta št. 12, trgovino s papirjem;
Marija Zalaznik, Sv. Petra cesta št. 26,
točenje desertnih vin, prodajo kruha,
slašič in piva v steklenicah; Julij
Klemenc, Šolski dvorovi št. 2, me-
sarski obrt; Marija Mole, Karlovska
cesta št. 30, prodajo jedil, kuhane
kave in čaja; Franc Kunc, Privoz
št. 8, fotografski obrt; Friderik Hoff-
mann, Dunajska cesta št. 14, trgovino
z optičnim blagom; Anton Orehek,
Marije Terezije cesta št. 26, mizarski
obrt; Josip Bahovec, Sv. Jakoba trg
št. 6, trgovino z galanterijskim in
drobnim blagom; Terezija Weiser,
Tržaška cesta št. 21, izdelovanje ovit-
kov za svačnice; Ivana Kušar, Sv.
Petra cesta št. 50, trgovino z meša-
nim blagom; Viljem Jeranič, Kar-
lovska cesta št. 8, mizarski obrt; An-
tonija Ješe, Gradišče št. 16, trgovino
z živili in žganimi opojnimi pijačami;
Anton Ječminek, Sv. Petra cesta št. 14,
trgovino z mešanim blagom; Marjana
Zalokar, Medarske ulice, prodajo por-
celanaste posode; Anton Pfeifer, Pre-
šernove ulice št. 5, trgovino s pre-

kajenim mesom; Marija Pajer, Marije
Terezije cesta št. 11, branjarji; An-
tonija Znidar, Kolodvorske ulice št. 8,
sejmarstvo z devocijalijami in ga-
lanterijskim blagom. — Odglasili, ozi-
roma faktično opustili pa so obrt:
Anton Preskar, Sv. Petra cesta št. 14,
trgovino z moškim perilom, ovratni-
cami in krojaškimi potrebščinami;
Neža Stefan, Mestni trg, branjarji;
Miha Brenc, Hilserjeve ulice št. 12,
ključ-vničarski obrt; Alojzij Kos, Flo-
rijanske ulice št. 24, krojaški obrt;
Barbara Grablovic, Pogačarjev trg,
prodajo živil; Marija Hočevar, Poljan-
ska cesta št. 10, žensko krojaštvo;
Anton Ječminek, Sv. Petra cesta št. 14,
branjarji; Anton Putrich, Slomškove
ulice št. 12, izdelovanje sodavice;
Marija Čelešnik, Pogačarjev trg, pro-
dajo sadja.

— **Ljubljanska društvena**
godba priredi dne 6. septembra t. l.
na Koslerjevem vrtu veselico v več-
jem slogu v korist društveni bla-
gajni. Vsopred za to veselico se na-
znani pozneje. Z ozirom na priznano
potrebo obstoja in nadaljnega raz-
voja društvene godbe pričakovati je,
da se narodno občinstvo te veselice
mnogobrojno udeleži. Če bi bilo dne
6. septembra vreme neugodno, se
preloži veselica na dan 8. septembra.

— **Glas iz občinstva.** Piše
se nam: Razgled z Grada je preka-
sen in zlasti tuji hodi jo jako radi na
Grad. Splošno pa se pritožujejo, da
ni na Gradu nobene klopi. Opozorjamo
poklicane faktorje na ta res občutni
nedostatek.

— **Male tatvine.** Hlapcu Mi-
haelu Sumraku na Sv. Petra cesti
št. 49, je bila danes ponoči iz šupe
ukradena srebrna ura, katero je imel
v suknjiču nad posteljo. — Martinu
Petriču, strojevodji, stanujočemu na
Krakovskem nasipu št. 18, je ukradel
včeraj zvečer neki desetletni deček
iz stanovanja bankovec za 10 K. —
Zasebnici Ani Habe na Poljanski cesti
št. 13, je bila včeraj popoldne iz
sobe ukradena srebrna ura. Sumljiva
tatvine je neka mlada vlačuga. —
Danes ponoči okoli 12. ure ustavil je
v Šelenburgovih ulicah neki 14 do
16 let stari fant fotografa Morica
Feldmana, stanujočega v Fračiškani-
skih ulicah št. 12 in mu ponudil na
prodaj srebrno uro. Fotograf je uro
vzel in šel k stražniku. Ko je fant
zagledal stražnika, je zbežal in uro
pustil fotografu. — Drvarju Josipu
Marendiču, stanujočemu v ulici na Grad
št. 4, je bila včeraj zvečer v gostilni
»Pri Figovcu« na Dunajski cesti št. 15,
iz žepa ukradena denarnica, v kateri
je imel 20 K.

— **Tatvina v Ribjih ulicah.**
Včeraj med pol 1. in pol 2. uro od-
prl je dotedaj neznan tat v veži v
Ribjih ulicah št. 4 zabojo, v katerem
je bilo manufakturno blago trgovca
Franca Drogenika v Špitalskih ulicah
in ukradel štiri kose sukna za žen-
ske obleke, v vrednosti 101 krono
43 vin. Tat je bil delavsko oblečen
in je nesel blago po Francovem na-
brežju, kjer ga je videl neki zidar.

— **Samomor vojaka.** Danes
dopoludne se je v vojašnici v Metel-
kovih ulicah ustrelil četovodja c. in
kr. pešpolka št. 97, Josip Arko. Ustre-
til se je s službeno puško pod brado,
da je krogla šla v glavo. Bil je takoj
mrtev. Vzrok samomoru ni znan.

— **Nesreča.** Uslužbenec de-
želne kmetijske šole na Grmu, Peter
Vrsk, je bil v nedeljo v Prečni in si
je ogledal živino ondotnega župnika.
Pri ti priliki ga je župnikov konj
tako sunil, da je mož dva dni pozneje
v bolnici umrl.

— **Roko zlomila.** Frančiška
Lenarčič, 18 let stara kajzarjeva hči
v Podgorici št. 27, je včeraj pomagala
v gozdu nekemu vozniku nalagati
les. Pri tem ji je padlo deblo na levo
roko in ji jo zlomilo.

— **Prihod vojakov.** Danes
ob pol 12. uri prišel je v Ljubljano
pešpolk št. 87.

— **V Ameriko** se je odpeljalo
danes ponoči z južnega kolodvora
67 oseb.

— **Najnovejše novice.** Toča
je strašno pobila v okolici Dunaj-
skega Novega mesta. Padlo je je to-
liko, da je bil za nekaj časa promet
na cestah ustavljen. Strela je pobila
mnogo živine. — Umor in sa-
m o m o r. V Št. Margareti na Ogr-
skem je ustrelil kmet Heckenast
svojo ženo, ki je živela ločena od
njega, potem pa še sebe. — Ne a-
v a d e n s a m o m o r. V Wiesbadenu
sta se skupno zastupila dunajski
kemik Ontel in hči nekega gozdarja.
Ljubavnega razmerja med njima ni
bilo, le jetična sta bila oba. — Pri
vojaški strelni vaji v Te-
m e š v a r u je bil ustreljen neki kor-
poral, ne da bi se bilo dognalo, kdo
ga je ustrelil. — Strela je ubila
v Kufsteinu arhitekta Reichlerja. —
M a š č e v a n j e učitelja. V Mo-
osaku je bil odpuščen učitelj Bilešik.
Maščeval se je nad občino na ta na-
čin, da je privezal vrbacem tleče
gole na uoge ter jih izpustil. Vračci

— Zakaj ne? je vprašal za
čuden.

— To je nemarno.

Sancin je bil presenečen in ni
vedel, kako naj si to vedenje tol-
mači.

— Izpremenila sem se, kaj ne?
je vprašala Ema.

— Po resnici — ne vem —

— O — zdaj vem vse, je rekla
Ema skoraj ponosno.

Sancin je razumel. Prijel je
Ema za roko in dejal: Jaz Vas lju-
bim od vsega srca.

— Tudi jaz Vas ljubim, Viktor,
je odgovorila Ema in se srečno
smehljaje stisnila se k Sancinu ter
skoro strepetala pod njegovimi po-
ljubi.

— Kako hitro beži čas, je po
daljšem molku vzdihnila Ema. Sedem
je že. Kmalu bo treba iti.

— Sedaj si moja, je odgovoril
Sancin. V delavnico te sploh več ne
pustim.

— Kajpak! Jaz še nisem povsem
izučena.

— Jaz imam dovolj, da boš
lahko živila.

— Jaz pa hočem delati.

— Saj boš lahko delala, a to,
kar se bo tebi zljubilo.

— O tem bodeva drugikrat go-
vorila.

— Zakaj ne danes?

— Moji stariši bi mi branili.

— Ti jih bolj ljubiš kakor mene?

— Ljubim — ah, rada jih imam

nekoliko — kakor pač vsi otroci
svoje roditelje — ali ljubiti se more
samo moža...

— Torej te ničesar ne zadržuje
v Trstu. Lahko bi šla z menoj.

— Ne morem. Prej morem po-
stati izurjena modistinja, da si bom
lahko služila kruh.

— Koliko časa je pa še treba,
da postaneš uzor popolne modi-
stinje?

— Še celo leto.

— To je dolgo!

— Saj se bodeva videla vsak dan.

— Da, ali vedno, vse življenje
skupaj biti — to je še lepše.

— Vse življenje? To je silno
dolgo. Recite dolgo časa — tako ob-
ljubo je laglje držati.

— Ti me že sumničiš, porednica?

— Kdo mi jamči, da me bode te
ljubili. Vsi ljudje se ljubijo samo
nekaj časa, potem se drug drugega
naveličajo.

— Ali v moji starosti je dru-
gače. Ljubezen v tej starosti je
zadnja — zato je trdna in traja do
smrti.

— To je lepo povedano. Mogoče,
da je tudi res... Ali, veste kaj —
dva meseca mi pustite časa, da si
premislim.

— Če zahtevaš —

— Da, zahtevam. V tem času
se tudi Vi lahko premislite —

— O, jaz nimam ničesar pre-
mišljati, jaz te ljubim, da bi šel za te
v morje.

Sredi dvorovoda, ne daleč od
zaljublencev je stal žid Minzi. Ustne
je imel ubrane v zaničljiv smehljaj.
Videvši, kako strastno objema San-
cin svojo dekle, se je glasno za-
smejal in polno neskončnega prezi-
ranja mrmral:

— Ti si ravno tak, kakor vsi
drugi! Da, vsak Simson dobi svojo
Dalilo.

so sedli na slamnate strehe in zgoraj je cela vas. — Umrl je dr. Maydl prof. na češkem vseučilišču v Pragi.

*** Slovaški rodoljubi vendar enkrat oproščeni.** Svoj čas smo poročali, da so bili Slovaki brata Markovič in Lj. Čulík od ogrskega porotnega sodišča obsojeni zaradi „rovanja proti madjarski narodnosti“ in sicer dr. R. Markovič na 5 mesecev, dr. Jul. Markovič na 2 meseca in Lj. Čulík na 3 mesece ječe, razven tega bi morali še povrniti tožne stroške, ki znašajo nad 2000 K. Proti obsodbi so vložili priliz na kraljevsko kurijo, ki je pritožbi ugodila in obtožence popolnoma oprostila. To je najbrže prvi slučaj na Ogrskem, da so se Slovaki, ki so bili radi „rovanja proti madjarski narodnosti“ v prvi instanci obsojeni, v drugi instanci oproščeni!

*** Zakaj se je mažarski kardinal vdeležil papeževе volitve?** „Magyar Ország“ poroča, da se je mažarski primas kardinal Vaszary vdeležil papeževе volitve v prvi vrsti radi tega, da bi preprečil izvolitev papeža, ki bi bil staroslovenskemu bogoslužju naklonjen; Vaszary se je tudi odločil, da bode glasoval samo za takega kandidata, ki bo obljubil, da bo specijalno odzvel Hrvatoma pravico do glagolice, to je do staroslovenske službe božje. Ako je ta vest ogrskega lista resnična, potem je kardinal Vaszary v naprej že izključil možnost, da bi v njega vnišle sveti Duh in bi ga morali ostali kardinali iztirati iz konklave, ker je on navdahnjen svetega Duha zamenjal z mažarskim šovinizmom in z mržnjo do vsega, kar je slovansko.

*** Demonstracije proti madjarskim domobranskim kadetom v Dubrovniku.** Pri večernem promadnem koncertu v soboto dne 8. t. m. v Dubrovniku je na šetališču mnogobrojna množica burno demonstrirala proti madjarskim domobranskim kadetom, ki so prišli h koncertu. Množica je živžgala in neprestano klicala „Abzug!“ Kadeti so bili prisiljeni, iskati zavetja v restavraciji, od koder jih je vojaška patrulja spremila v vojašnico. Na potu v kasarno pa so se demonstracije s podvojeno silo ponovile.

*** Socialist tožen radi razžaljenja Veličanstva.** Državno pravdnistvo v Spletu toži vodjo dalmatinskih socialistnih demokratov, Dorbiča, radi razžaljenja Veličanstva. Obtožnica pravi, da se je Dorbič na ljudskem shodu v Šibeniku javno izrazil, da bi raje več let sedel v zaporu v Koprnu, nego bi enkrat zaklial „Živio Frano Jožef I.“, da je bil Kristus hudo delec, ki je zaslužil, da se ga obesi, in ako bi on sedaj zopet prišel na svet, da bi znova moral biti križan. Glavna obravnava bo razpisana v kratkem, ker je obtoženeц sam zaprosil, da se čim prej določi dan za obravnavo. Dorbič se je tudi odrekal pravici, vložiti ugovor proti obtožnici, da s tem preiskavo pospeši. — Ako je vse res, česar obtožena državno pravdnistvo dolži, bo Dorbiča pač zadela obžutna kazen!

*** Obtoženi katehet.** V Simmeringu je stal pred okrajnim sodiščem kaplan Weiss l. Weissbach obtožen, da je otroke pretepjal in mučil. Kaplan je seveda vse tajil ter se skliceval na svoje duhovniško dostojanstvo. Obravnava pa je dognala, da je priče podkupil, vsled česar se je zadeva izročila državnemu pravdnistvu.

*** Strašna nesreča v Parizu.** Odkar je l. 1897. zgorel dobrodelni bazar, se ni v Parizu zgodila nesreča, ki bi se mogla od daleč primerjati nesreči, ki se je zgodila na podzemski železnici v noči od ponedeljka na torek. Ves Pariz je konsterniran, ves Pariz žaluje in je tembolj razburjen, ker se še vedno ne ve, koliko ljudi je ponesrečilo. Podzemska električna železnica vozi doslej po progi, ki je kacin 14 kilometrov dolga. Ta proga se je otvorila lanske leto in je doslej promet redno funkcioniral. Glavni vzrok dogodivše se nesreče je menda ta, da so vagoni narejeni iz materiala, ki se jako lahko vname. V ponedeljek ponoči se je odlomil neki košček kovine od vagona in prišel med kolo in med rels, vsled česar se je vagon unel. Tunel, po katerem vozi železnica, je ves obokan in nima skoro nikake ventilacije, tako, da dim gorečega vagona ni mogel nikamor uhajati. Vrh tega pa se osobje gorečega vlaka ni zavedalo nastale nevarnosti. Predno so se vedeli, kaj naj store, je prihitel drugi vlak. Zdej so ukazali obstojnosti, naj zapusti oba vlaka. Občinstvo je to storilo. Porinili so oba vlaka na drugo progo in ju — peljali naprej. Prej je vagon le tlel, zdaj, med vožnjo pa je hipoma buknil plamen in nakrat so bili vsi vagoni v plamenu. Med tem je privozil tretji vlak — in zapeljal svoje pasažirje v strahovit dim, takorekoč v ogenj. Vse je sililo iz vagonov. Vsa je hotel na ti postaji — Connonne —

se prvi preriniti na zrak. Vzbudila se je v ljudeh — bestija. Vsa je hotel rešiti sebe, četudi vsi drugi ponesrečijo. Ljudje so takorekoč metali drug drugega v dim in v plamen. Rešilo se je le malo ljudi. Izmed tistih, ki so ostali v tunelu, so spravili samo enega še živega na dan. Kolikor se ve doslej, se je 96 ljudi zadušilo, več jih je pa tudi zgorelo. 40 trupel so prenesli na bližnjo policijsko postajo, druge pa v „Morque“, da se dožene njih identiteta. Pogled na mrtlice je pregrozen. Vsi so skoro povsem počneli, vsi stiskajo pesti, vsem je popokala koža. Na mestni palači je v znak žalosti razobešena črna zastava. Ministrski predsednik je ukazal, da se žrtve te katastrofe pokopljejo na državne stroške in da se rodbinam da državna podpora. Obrat na podzemski železnici je vlada ustavila.

*** Pravda Humbert.** Včeraj se je zaslisevanje nadaljevalo. Tereza Humbert še vedno igra zelo spretno vlogo „poštena“ gospe. Ako se ne more hitro izviti, simulira omedlevice ter si dobro premisli. Brat sleparke, Romain Daurignac je odgovarjal humoristično. Ko mu je predsednik očitil, da je bil igralec ter obiskal Monte Carlo, je odgovoril: »Da, bil sem tam s svojo ženo. Sicer nisem poročen, toda govorim o materi svojih otrok. Poročil se nisem le zato, ker nisem imel časa.« Predsednik: »Vaša žena je izdala 1000 frankov mesečno.« — Romain: »To je pretirano.« — Predsednik: »Imeli ste še eno ženo, ki vas je veljala 6000 fr. na leto.« — Romain se je začel glasno smejati. — Predsednik: »Imeli pa ste še tretjo ženo, blondinko Dalaza. S to damo ste izdali 24000 fr.« — Romain: »Ne toliko.« — Predsednik: »Vaša sestra je plačevala vse vaše izdatke.« — Romain: »To ni res. Imel sem hišo, ki je veljala 6770000 fr.« — Predsednik: »S čim ste jo kupili?« — Romain (smeje): »Pa saj je vendar nisem plačal.« Potem je nadaljeval: »V celem mojem življenju so zasle dili tri ali štiri žene. Vprašam vse navzoče gospe, ali je to morda preveč.« (Smeh) Na ta način se je vršilo nadaljno zasliševanje.

*** Fonograf s cesarjevim glasom.** Akademiji znanosti na Dunaju je cesar Fran Jožef dovolil, da sme njegov glas porabiti za fonograf, ki je določen za fonografičen arhiv, ki ga je pred kratkem ustanovila akademija in v katerem bodo zastopani „glasovni portreti“ historičnih osebnosti. V svrhu, da se napravi po cesarjevim govoru fonografska plošča, sta dne 2. t. m. odpotovala delegata akademije znanosti dvor. svetnik Erner in umetnik Hauser v Isl. Cesar ju je sprejel z veliko prijaznostjo povdarjajoč, da ga po cesarski akademiji sprožena ideja zelo zanima, zlasti pa ga je veselilo, ko je izvedel, da so bili vsi fonografični aparati napravljeni na Dunaju. Cesarja je posebno zanimalo, ko sta mu delegata povedala, da so se za arhiv že fonografično fiksirala razna grška in srbsko-hrvatska narečja; dotične plošče je cesar s posebno pozornostjo ogledal. Naravnost presenečen pa je bil, ko je fonograf recitiral nek monolog iz drame „Wiljem Tell“, ker je takoj spoznal glas dvornega igralca Lewinskoga. Fonografično ploščo s cesarjevim govorom sta delegata še tisto noč poslala na Dunaj, da se galvanoplastično dogotovi.

*** Tudi žrtev vročine.** Ker se je 25letna gospodična Kitty Joyce nekega vročega dne v Evinem kostumu v neki veži na Amsterdam Ave., Manhattan Borough v New Yorku šetala, jo je sodnik Hogan od West Side policijskega sodišča obsodil na šest mesecev hiše „dobrega pastirja“. Policaj, kateri je primitivno Kitty aretirjal, je izjavil, da je bila pijana in „do ušes bosaa“.

Telefonska in brzojavna poročila.

Bled 12. avgusta. Za novo progo Jesenice-Bohinj zemljiška cenitev in postopanje s stran-kami škandalozno. Dopis sledi.

Bovec 12. avgusta. Presvitli cesar je daroval pogorelcem v Bovecu 10000 K.

Dunaj 12. avgusta. Cesar pride danes zvečer iz Ischla sem in sprejme jutri grofa Khuena-Hedervaryja v posebni avdienci. V petek se odpelje cesar v Budimpešto, kjer sprejme različne parlamentarce.

Belgrad 12. avgusta. Došla poročila javljajo, da je revolucija v monastirskem vilajetu zadobila jako velik obseg. Dan na dan se primerjajo boji. Sedem vasi je bilo pri teh bojih užganih in so pogorele Turki so obkolili 700 ustašev.

Atene 12. avgusta. Tu se je primeril potres, ki se je čutil po celi Grški. Tri vasi je potres popolnoma podr.

Carigrad 12. avgusta. Vlada je ukazala, da sodi orožnika Halima, ki je umoril ruskega konzula v Monastiru, nagli sod.

Carigrad 12. avgusta. Iz Monastira je bilo samkaj pripeljanih 150 ranjencev, med katerimi je 130 turških vojakov.

Carigrad 12. avgusta. Vsi listi soglašajo v tem, da je umor ruskega konzula v Monastiru simptom turškega fanatizma. Odgovorna je za ta umor vsa Turčija in mora dati popolno in prav posebno zadoščenje „Peterb Vjedomosti“ pravijo, da se morajo dobiti jamstva za varnost življenja ruskih konzulov v Turčiji in ker Turčija ni zmožna, varovati konzule, mora Rusija sama dogovorno z drugimi državami za to poskrbeti.

Pariz 12. avgusta. Vlada je glede nesreče na podzemski železnici odredila strogo preiskavo, ker trde strokovnjaki, da je malomarna instalacija kriva te grozne katastrofe.

Gospodarstvo.

— Svarilo pred umazano konkurenco. Že zopet so bili trije konkurenti znane firme za šivalne stroje Singer & Co. radi tega, ker so se posluževali pri javnih nazaranih imena »Singer« od dunajske obrtne oblasti, oziroma od obrtne oblasti v Znojmu obsojeni in z denarno globo kaznovani. Te obsodbe so postale sedaj, ko je c. kr. nižjeavstrijsko namestništvo zavrglo priziv enega izmed treh obsojencev, pravomočno in bodo gotovo v svarilo vsem onim, ki bi se radi okoristili na račun dobrega glasu tuje trrdke s tem, da si prisvoje tuje ime; občinstvo pa bo iz teh slučajev izprevi delo, kako mora človek biti previden nasproti takemu umazanemu poveličevanju. Kdor hoče kupiti Singerjev šivalni stroj, naj se ja prei prebrda, če je stroj res od Singer & Co., oziroma naj kupi v eni izmed številnih trgovin s Singerjevimi šivalnimi stroji, ki se nahajajo v vsakem večjem kraju. S (1380)

Darila.

Upravištvu našega lista so poslali: Za družbo sv. Cirila in Metoda: Gospa Anica dr. Krantova in gospica Anica Močnikova iz Kamnika 20 kron kot skupilo razglednic, podarjenih od g. Statnerja v Kamniku in razprodanih na skupščini v Litiji. — Gosp. Gvidon, Sajovic stud. phil. v Kranju 3 K od gosp. Pratonji za šopek na veselici „Gorenjskega Sokola“ v Kranju. — Gosp. dr. A. Schifferer v Ribnici 20 kron mesto venca na krsto pokojnemu bratu Ivanu Schifferer, c. kr. poštnemu kontrolorju v Mariboru. — Gosp. Zofija Juvanec v Mokronogu 6 kron, darovali gospa Rafaela, gg. Zosi, Paula, Marica ter gg. Galé in Jurkic za zamujene urice g. dr. P. Kozinove. — Skupaj 49 kron. — Ziveli darovalci in nabiralc! —

Za prebivalce mest, uradnike i. t. d. Proti težkotam prebivanja in vsem nasledkom mnogega sedenja in napornega duševnega dela je uprav neobhodno potrebno domače zdravilo pristni „Moll-v Seidltz-prašek“, ker vpliva na prebavljenje trajno in uravnavno ter ima olajševalen in topilen učinek. Škatljica velja 2 K. Po poštnem povzetju razpošilja to zdravilo vsak dan lekar A. MOLL, c. in kr. dvorni zalagatelj, na DUNAJ, Tuchlauben 9. V lekarnah na deželi je izrečno zahtevati MOLL-ov preparat, znanamovan z varnostno znamko in podpisom. 3 (10—11)

„Le Griffon“
najboljši cigaretni papir.
23 Dobiva se povsod. 705

Rogaški „Styria-vrelec“
zdravilna voda proti
želodčnim oteklina in krču
Bright-ovim vnetjem obisti
kataru v goltancu in jabolu
kataru v želodcu in črevesu
diatezi vodne kisline
sladkorni grizi
zaprtju
bolečinam na jetrih.

Jko prklično na potovanju.
nepogrešljivo o krtki v porbi.
Preskušeno po zdravstvenih oblastvih.
Spridevalo Dunaj, 3. julija 1897.

Kalodont
neobhodno potrebna
zobna Crème.

Za ohranjenje čistih zob ne zadošča edino voda za zobe. Odstranjenje vsakovrtnih, na dlesnih se neprenehoma tvarjajočih, škodljivih tvarin more se izvršiti le po mehaničnem čiščenju v spojeju z osvježujočo in antiseptično vplivajočo zobno crémom. Kot tako se je „Kalodont“ izkazal v vseh omikanih državah po svoji (208-4) najvplivnejši uporabi. II.

Proti prahajem, juskanam in izpadanju las
deluje najboljšee priznana
Tannu-chinin tinktura za lase
katera okrepuje lasišče, odstranjuje luske in preprečuje izpadanje las.
I steklenica z navodom i K.
Razpošilja se z obratno pošto ne manj kot dve steklenici.
Zaloga vseh preizkušenih zdravil, medic. mil, medicinal. vin, specijalit, najfinejših parumov, kirurških obvez, svežih mineralnih vod i. t. d.
Dež. lekarna Milana Leusteka
v Ljubljani, Resljeva cesta št. 1
poieg novozgrajenega Fran Jožefovega jubil. mostu (204—30)

Coxin
novo sredstvo za
razvijanje fotografiranih plošč,
filmov i. t. d.
brez temnice
pri dnevni ali umetni svetlobi (postavno zavarovano), se dobiva v vseh zadevnih trgovinah. (1776—4)
Coxin ni nikak barvani razvijalec.
Coxin ne potrebuje nikakih novih aparatov in se vedno lahko rabi.
Le za prekupee.
Družba za izvoz Coxina
Dunaj, VII/2, Breitgasse 9.

Od tisočev
zdravnikov
priporočena
Najboljša hrana
zdrave in na želodcu bolne
otroke.
Jzborno se je obnesla pri
bluvanju, črevesnem kataru,
driski, zaprtju i. t. d.
Otroci vspevajo izvrstno
pri tem in ne trpé prav
nič na
neprebavljivosti.
Dobi se v
lekarnah in drogerijah
Tovarna **R. Kufeke**
BERGEDORF
HAMBURG IN DUNAJ, I.

Umri so v Ljubljani:
Dne 7. avgusta: Marijeta Kral, strojevodjeva hči, 21 dni. Hranilnična cesta 9, driska. — Helena Drazil, hišnega posestnika žena. Na mirji št. 6. 41 let. Morbus Brig. thisi. — Fran Lehen, aidar. Hradskega vas. Jetika, splošna slabost in srčna kap.
V deželni bolnici:
Dne 3. avgusta: Jernej Pene, gostaa, 78 let; Hydrops universalis.

Borzna poročila.			
Ljubljanske			
Kreditna banka v Ljubljani.			
Tradni kurzi dunaj. borze 12. avgusta 1903.			
Nalozbeni papirji.			
Denar	Strogo		
100/35	100/55		
100/95	101/15		
98/75	98/95		
12/60	121/90		
98/95	99/15		
120/05	120/25		
99/75	100/75		
100/—	—		
100/—	—		
101/20	102/20		
99/60	99/30		
99/60	100/55		
101/—	101/75		
106/45	107/45		
101/—	102/—		
101/—	102/—		
100/10	101/—		
100/—	101/—		
100/—	101/—		
98/50	99/50		
305/—	307/—		
100/60	101/30		
170/—	179/—		
183/—	185/50		
246/—	251/—		
155/75	157/75		
289/—	293/—		
278/—	281/50		
259/—	263/—		
87/—	89/—		
118/75	119/75		
18/90	19/90		
436/—	440/—		
83/—	87/—		
81/—	83/60		
72/—	75/50		
54/30	55/35		
28/36	27/35		
68/—	72/—		
78/—	82/—		
480/—	486/—		
80/—	81/—		
698/—	699/—		
1588/—	1596/—		
661/75	662/75		
731/—	732/—		
261/—	262/—		
645/—	655/—		
363/5	364/50		
1612/—	1620/—		
452/—	453/—		
379/—	380/—		
364/—	366/—		
182/—	186/—		
11/36	11/38		
19/07	19/09		
23/47	23/50		
23/82	24/—		
117/3	117/67		
95/15	95/35		
263/—	264/—		
4/84	—		

Žitne cene v Budimpešti.			
dne 12. avgusta 1903.			
Termin.			
Št.	Oktober	Nov.	Dec.
1.	50	50	50
2.	50	50	50
3.	50	50	50
4.	50	50	50
5.	50	50	50
6.	50	50	50
7.	50	50	50
8.	50	50	50
9.	50	50	50
10.	50	50	50

Meteorologično poročilo.			
Višina nad morjem 3062. Srednji kračni tlak 756.0 mm			
Augst	Čas opazovanja	Stanje barometra v mm.	Temperatura v °C
11.	8. zv.	778.4	17.6
12.	7. zv.	787.8	14.1
13.	2. pop.	786.4	26.3

Srednja včerašnja temperatura 18.8° normale: 19.2°. Mokrina v 24 urah: 0.0 mm

Podpisani naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem žalostno vest, da je naša ljubljena soproga oziroma mati, gospa

Uršula Peternel
udova Praznik roj. Jelenc
trgovka v Vel. Laščah

danes ob 8. uri dopoldne, previdena s svetimi zakramenti za umirajoč, v starosti 52 let po kratki in mučni bolezni mirno v Gospodu zasnila.

Pogreb drage pokojnice bode v petek, dne 14. avgusta, ob 10. uri dopoldne iz hiše žalosti na farno pokopališče. (2087)

Svete maše zadušnice brale se bodo v farni cerkvi.

Drago pokojnico priporočamo v pomoč molitev in prijaen spomin.

Vel. Lašče, dne 12. avgusta 1903.

Jurij Peternel soprog. — Stefan Praznik sin. — Milka Peternel hči.

Potrli od najgloboje žalosti javljamo vsem sorodnikom, prijateljem in znancom prežalostno vest o smrti naši iskrenoljubljene, nepozabljene hčerke, najboljšje sestrice in nečakinje, gospodice

Zofije

ki je po kratki, zelo mučni bolezni, v cvetoči mladosti 20 let, danes ob 6. uri jutraj mirno v Gospodu zaspala.

Truplo predrage pokojnice se bode v četrtek, dne 13. avgusta, ob 6 uri popoldne v hiši žalosti. Gradišče št. 17, svečano blagoslovilo in potem na pokopališču pri Sv. Kristofu v lastnem grobu položilo k zadnjemu počitku.

Sv. maše zadržane se bodo darovale v petek, dne 14. avgusta, ob 8. uri jutraj v župni cerkvi oo franciskanov.

Blago pokojnico priporočamo v pobožno molitev in blag spomin!

V Ljubljani 12. avgusta 1903.

Ana Triller, mati. — Mici in Fanči, sestrice. 2086

Zahvala.

Za vsestransko priskočno sočutje ob času bolezni, smrti in pogreba našega nepozabnega, sedaj v Bogu spavajočega sina, oz. brata, gospoda

Franca Šešek-a

cand. iur. in c. in kr. poročnika v rezervi

zlasti za tako častno, mnogoštevilno in tolažilno spremstvo pri pogrebu premilega nam pokojnika izrekamo vsem in vsakemu posebej svojo najiskrenejšo zahvalo.

Osobito pa se še zahvaljujemo št. duhovščini iz Novega mesta in Šmihela, slavnim mestni gardi, ki je s svojo vdeležbo žalno slavnost toliko povišala, vsem uradnikom in njihovim gospe, meščanom in darovalcem krasnih vencev, sploh vsem ki so ob bridkem času z nami sočustvovali in od blizu in daleč prihiteli dragemu pokojniku izkazati zadnjo čast.

Ob enem tudi s prijateljem, znancom in sorodnikom iskrena zahvala za izročena sočutja.

Novo mesto, 10. avgusta 1903

Žalujoči ostali.

Elegantne zalepke za

* „šaljivo pošto“ *

vedno v zalogi pri
Iv. Bonaču v Ljubljani.
Cena 100 komadov 3 K.

Dobro idoča čistilnica

za fino perilo z velikim številom odjemalcev se radi bolezni takoj prodaja za ceno oprave.

Vprašajte naj se v upravnistvu „Slov. Naroda“.

(2077-1)

Stanovanje

z 2 sobama in pritlikino se odda za november-termin. (2057-4)

Povprašajte se pri kamnoseku Vodniku, Kolodvorske ulice 32.

Restavracija

„pri črnem orlu“

(preje Vospernjig)

v Gospodskih ulicah.

Jutri, 13. avgusta t. l.

otvoritev

restavracije

ob

koncertu

društvene godbe.

Začetek ob 1/2 9. uri zvečer. Vstop prost.

K obilni udeležbi vabita z vsem spoštovanjem

Ana in Štefan Miholčič.

Angeljnovi milo

Marzeljsko (belo) milo.

znamko

(972-37)

Obleke, koce, stare vojaške

čevlje z dobrimi podplati na debelo tudi proti šestmesečnemu plačilnemu odlogu pri L. Pressburger & sin, Dunaj XX/1, tovarna Pressburg 4

Stanovanje

obstoječe iz 2 sob s predalno, kuhinjo in pritliklino se takoj odda.

Natančneje pojasnila se dode v trgovini Kozbek & Kostevc na Sv. Petra cesti.

(2079-1)

Fino, skoro novo

moško Styria-kolo

se prodaja po nizki ceni.

Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

(2073-2)

Dvoje stanovanj

z 2 in 3 sobami in pritliklino se odda s 1. septembrom eventualno novembrom na

2081-1

Dunajski cesti št. 32.

Absolvent trgovske šole

želi mesta

(2056-2)

v trgovini, posojilnici ali hranilnici.

Ponudbe na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod „absolvent“.

Odvetniški kandidat

želi vstopiti kot odvetniški koncipijent. Zmožen je tudi angleščine in francoščine.

(2083-1)

Ponudbe se prosijo na upravnistvo „Slov. Naroda“ pod „K. V.“

„Vrle mlade osebe žele

vzeti v najem ali na račun

malo kavarno ali

gostilno.

(2037)

Ponudbe s podrobnostmi na: H. Schröder, Bad Hall Zgor. Avstr.

Komptoaristinja

absolventinja trgovskega tečaja, večša stenografija in spretna na pisalnem stroju išče službe. Nastopi lahko 1. septembra ali prilično.

Ponudbe s pogoji naj se blagovolijo poslati poste restante Litija pod „D. T.“

(2029-2)

Vozniki

za odvažanje zemlje itd. se sprejmejo takoj.

Povprašajte naj se pri stavbi mestne hranilnice v Prešernovih ulicah ali pa v pisarni F. Supančiča na Rimski cesti.

(2084-1)

Triumph-štedilna ognjišča

za gospodinjstva, ekonomske in t. dr. v vsakršni izpeljavi. Že 30 let so najbolje priznana. Priznana tudi kot najboljši in najtrpežnejši izdelek. Največja prihranitev goriva. Specijaliteta: Štedilna ognjišča za hotele, gostilne, restavracije, kavarne i. dr. Ceniki in proračuni na razpolago. Glavni katalog franco proti dopolnili znamki.

(852-40)

Tovarna za štedilna ognjišča „Triumph“

S. Goldschmidt & sin

Wels 18, Gorenje Avstrijsko.

Sprejema zavarovanja človeškega življenja po najraznovrstnejših kombinacijah pod tako ugodnimi pogoji, ko nobena druga zavarovalnica. Zlasti je ugodno zavarovanje na doživetje in smrt iz zmanjšujočimi se vplačili.

Vsak član ima po preteku petih let pravico do dividende.

Vinske sode

(belega vina) skoro nove, dobre in močne, od 620 do 650 litrov, prodaja po nizki ceni

Fran Cascio 1969-4

Vegove ulice št. 10.

Slovenskega stenografa

sprejme pisarna odvetnikov

dr. Jos. Abrama in dr. O. Rybářa

v Trstu

2062-2

s 1. septembrom t. l.

(1339-36)

Muhe so zopet sitne!

Edina, vsaki zahtevi zadostna pravica za uničenje teh škodljivcev je ameriški

„Tanglefoot“.

En sam list jih vjame in obdrži do 2000. Dobi se v vseh trgovinah po 10 vinarjev list.

(11-182)

Glavna zaloga za Kranjsko:

Edmund Kavčič

v Ljubljani.

Št. 9544

Razpis.

(2078-1)

V Mokronogu je izpraznjena služba

provizoričnega deželnega živinozdravnika.

S to službo se združeni dohodki letnih 1200 K, in sicer pripade od tega 800 K na deželni zaklad, 400 K pa na okrajno blagajnico za sodni okraj Mokronoški.

Prosilci za to službo pošljejo naj

do 26. avgusta 1903

podpisane deželni odboru svoje, z dokazili starosti, znanja slovenskega in nemškega jezika in o živinozdravniški usposobljenosti opremljene prošnje.

Od deželnega odbora kranjskega

v Ljubljani, dne 10. avgusta 1903.

Ces. kr. avstrijske državne železnice.

C. kr. ravnateljstvo drž. železnice v Bejaku.

Izvod iz voznega reda.

veljaven od dne 1. maja 1903. leta.

Odhod iz Ljubljane juž. kol. Praga čez Trbiž. Ob 12. uri 24 m ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Aussee, Solnograd, čez Klein-Reifling v Steyr, v Linc na Dunaj via Amstetten. — Ob 5. uri zj. osebni vlak v Trbiž od 1. julija do 15. septembra ob nedeljah in praznikih. — Ob 7. uri 5 m jutraj osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Ljubno, Dunaj, čez Selzthal v Solnograd, Inomost, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Prago, Lipsko, čez Amstetten na Dunaj. — Ob 11. uri 51 m dopoldne osebni vlak v Trbiž, Pontabel, Beljak, Celovec, Ljubno, Selzthal, Dunaj. — Ob 1. uri 40 min. popoldne osebni vlak v Lesce-Bled, samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 3. uri 56 m popoldne osebni vlak v Trbiž, Beljak, Celovec, Franzensfeste, Monakovo, Ljubno, čez Selzthal v Solnograd, Lend-Gastein, Zell ob jezeru, Inomost, Bregence, Curih, Genevo, Pariz, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francove vane, Karlove vane, Prago (direktni voz I in II. razr.), Lipsko, na Dunaj čez Amstetten. — Ob 10. uri ponoči osebni vlak v Trbiž, Beljak, Franzensfeste, Inomost, Monakovo, (Direktni vozovi I in II. razreda.) — Praga Novo mesto in v Kočevje. Osebni vlaki: Ob 7. uri 17 m jutraj v Novomestu, Straža, Toplice, Kočevje, ob 1. uri 5 m popoldne istotako, ob 7. uri 8 m zvečer v Novo mesto, Kočevje. Prihod v Ljubljano juž. kol. Praga iz Trbiža. Ob 3. uri 25 m jutraj osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Monakovo, Inomost (direktni vozovi I in II. razreda), Franzensfeste, Solnograd, Linc, Steyr, Ljubno, Celovec, Beljak. — Ob 7. uri 12 m jutraj osebni vlak iz Trbiža. — Ob 11. uri 16 m dopoldne osebni vlak z Dunaja čez Amstetten, Prago (direktni vozovi I in II. razr.), Karlove vane, Heb, Marijine vane, Plzen, Budjevice, Solnograd, Linc, Steyr, Pariz, Genevo, Curih, Bregence, Inomost, Zell ob jezeru, Lend-Gastein, Ljubno, Celovec, St. Mohor, Pontabel. — Ob 4. uri 44 m popoldne osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Selzthal, Beljaka, Celovca, Monakovega, Inomosta, Franzensfesta, Pontabla. — Ob 8. uri 51 m zvečer osebni vlak z Dunaja, Ljubna, Beljaka, Celovca, Pontabla čez Selzthal v Inomosta, čez Klein-Reifling v Steyr, Linc, Budjevice, Plzen, Marijine vane, Heb, Francovih varov, Prago, Lipskega. — Ob 8. uri 38 m zvečer osebni vlak v Lesce-Bled samo ob nedeljah in praznikih od 31. maja. — Ob 10. uri 43 m ponoči osebni vlak iz Trbiža od 1. julija do 15. septembra, ob nedeljah in praznikih. — Praga iz Novega mesta in Kočevja. Osebni vlaki: Ob 8. uri 44 m zj. iz Novega mesta in Kočevja, ob 2. uri 32 m popoldne iz Straže, Toplice, Novega mesta, Kočevja in ob 8. uri 35 m zvečer istotako. — Odhod iz Ljubljane juž. kol. v Kamnik. Mešani vlaki: Ob 7. uri 28 m jutraj, ob 2. uri 5 m popoldne, ob 7. uri 10 m in ob 10. uri 45 m ponoči samo ob nedeljah in praznikih. — Prihod v Ljubljano juž. kol. iz Kamnika. Mešani vlaki: Ob 6. uri 49 m jutraj, ob 11. uri 6 m popoldne, ob 6. uri 10 m in ob 9. uri 55 m zvečer samo ob nedeljah in praznikih.

(1719)

„SLAVIJA“

vzajemna zavarovalna banka v Pragi.

Rezervni fond: 25.000.000 K. Izplačane odškodnine in kapitalije: 75.000.000 K.

Po velikosti druga vzajemna zavarovalnica naše države

z vseskozi slovensko-narodno upravo.

(26-91)

Vsa pojasnila daje:

Generalni zastop v Ljubljani, čegar pisarne so v lastnej bančnej hiši v Gospodskih ulicah števil. 12.

sta najbolj koristni štedilni mili za hišno rabo!

Dobivate ju po špecerijskih prodajalnicah.

Tovarna mila Pavel Seemann

Ljubljana.

Maline

želi kupiti v večji množini kemična tovarna Viktor Alder, Dunaj X./1, Humboldtgasse 42.

(2067-2)

Trgovski pomočnik

z izvrstnimi spričevali, spreten prodajalec, slovenskega in nemškega jezika zmožen, se sprejme v trgovini z mešanim blagom M. Eisner v Litiji.

(2052-3)

Učenec

13-14 let star, kateri je dovršil štiri-razredno šolo, se išče za trgovino mešanega blaga

2063-2

Antona Zurc-a v Črnomlju.

Išče se

poštna odpraviteljica

zmožna slovenskega in nemškega jezika s 1. septembrom.

Ponudbe na Franc Kavčič, Poličane.

(2042-2)

Proda se

nova hiša v lepi legi v Ljubljani, v kateri je osem stanovanj, troje trgovin: pekarija, mesarija, gostilna, vodna naprava in električna luč, poleg tega 400 m² obsežen vrt. Letni dohodki 6000 K. Zmerna cena. Posredovalci izključeni. Naslov pove upravnistvo „Slov. Naroda“.

(2048-2)

Kompanjon

želi vstopiti z manjšim kapitalom v kako dobičkanosno trgovino.

(2049-2)

Ponudbe pod šifro „V. S.“ na upravnistvo „Slov. Naroda“.

Spretnega

livarja železa

(Grauguss-Eisengiesser)

sprejmejo

(2054-2)

Bratje Juhász, liv. železa

Gradec, Wienerstrasse 12.

Hiša

v Gornjem Logatcu z 11 sobami, 3. kuhinjami, kletjo, hlevom, svinjaki, vrtom in dvema vodovodoma, pri glavni cesti nasproti glavarstvu in farni cerkvi se prodaja iz proste roke. Letni dohodki znašajo 920 K. Hiša je tudi pripravna za kako obrt. — Pogoji se zvedo pri lastniku P. Hladniku v Gor. Logatcu.

(2051-2)

V novozgrajeni hiši Sodnjske ulice št. 4 se odda

velika pisarna

za takoj ali za november-termin.

(2012-2)

Več pri kamnoseku Vodniku.

V najem

se da eventuelno se tudi prodaja pod ugodnimi pogoji hiša št. 125 na lgu, na najlepšem prostoru, opremljena z novo pekovsko pečjo in zelo pripravljena za vsakovrstno trgovino ali obrt.

V hiši se je že dosedaj izvrševala pekovska obrt in trgovina z najboljšim vspehom.

(2047-2)

Vse podrobne pogoje izve se v pisarni

dr. Mat. Hudnika,

odvetnika

v Ljubljani, Kongresni trg št. 15

Zavaruje poslopja in premičnine prot požarnim škodam po najnižjih cenah. Škodne cenjuje takoj in najkulantneje. Uživa najboljši sloves, koder posluje

Dovoljuje iz čistega dobička izdatne podpore v narodne in občnokrajne namene.

Pred ponarejanjem se brani z vzorcem in znamko.

Sol za želodec

Julija Schaumanna
deželna lekarnarja v Stockeravi.

Mnogo let že izpričano dietetično sredstvo za pospeševanje prebavljanja. Odstranjuje takoj želodčno kislino. Neprekošno za uravnanje in ohranjanje dobrega prebavljanja.

Dobiva se v vseh renomiranih lekarnah avstr.-ogrske države. **Cena 1 škatlice K 1.50.** Razpčijlja se po poštnem povzetju če se naročita najmanj 2 škatljici.

Glavna zaloga:
Deželna lekarna **Julija Schaumanna v Stockeravi.**

Moderna, suha stanovanja

na dobrem zraku in soločnem kraju, v pritličju, I, II. ali III. nadstropju, s 3, 4 ali 5 sobami, vsemi pritliklinami in vporabo vrta

se oddajo takoj ali za novembrov termin v novih Korsi-kovih hišah na Bleiweisovi cesti št. 1.

Natančneje se izve pri lastniku istotam ali pa v cvetlični in se-menski trgovini v Šelenburgovih ulicah št. 5.

Št. 964. (1746-12) (2026-2)

Razpis učiteljske službe.

Na mestni nemški deški ljudski šoli v Ljubljani je stalno popolniti s početkom šolskega leta 1903/4 mesto učitelja s sistemizovanimi prejemki. Pravilno opremljene prošnje je predlagati uradnim potom najkasneje

do 25. avgusta 1903

pri c. kr. mestnem šolskem svetu v Ljubljani.

Na nezadostno opremljene in zakasnele prošnje se ne bo oziralo.

C. kr. mestni šolski svet v Ljubljani
dne 4. avgusta 1903.

Priznanje

ilirskim testeninam

iz krogov veleposestva!

Gospodoma Žnideršič & Valenčič — II. Bistrica.

Z Vašimi testeninami sem popolnoma zado-voljna, ker so res najizvrstnejše od vseh, kar sem jih poskusila.

Tolsti vrh (Št. Jernej), Doienjsko, 12. januarja 1902.

(1880-4) **Marija Rudež,**
graščakinja.

V splošno vednost!

V konkurzu se nahajajoča bivša zaloga

manufakturnega blaga

„pri Amerikancu“

Stari trg šte. 1

se bo prodajala od (2024-4)

sobote dne 8. avgusta do 20. avgusta

istotam po res nizkih cenah.

Naznanilo.

Dovoljujem si slav. občinstvu vljudno naznaniti, da sem z današnjim dnem svojo, do sedaj v Šelenburgovih ulicah se nahajajočo krojaško obrt

(2050-2)

preselil na šte. 3 v istih ulicah

v hišo gosp. dr. Koslerja, v pritličje

kjer je dolgo vrsto let izvrševala svojo obrt dobro poznata kro-jaška tyrdka **Luka Schumi.**

Z delnim nakupom oprave in drugih predmetov, preje last imenovane tyrdke **Luka Schumi,** razširil sem sedaj v tem novem lokalu svojo obrt in mi je vsled tega omogočeno, svojim častitim naročnikom in odjemalcem s prav zmernimi cenami postreči.

Zahvaljujem se ob enem cenjenim naročnikom za dosedaj izkazano mi zaupanje ter se priporočam vsem tudi v prihodnje, in beležim

z najodličnejšim spoštovanjem

P. Cassermann.

Prodajalni prostori

oddajo se takoj v najem na jako ugodnem prostoru. 2065-2

Več se poižve na **sv. Jakoba** trgu št. 2, v prodajalni.

Dragotin Puc

tapetar

zaloga pohištva mizarske zadruge v Št. Vidu

— pri Ljubljani —
Ljubljana
Gradišče št. 5.

• Kdor ima •

nadušljive konje

naj se obrne na

Hermana Ende, Podmokli
(Bodenbach, Češko).

Zdravljenje brez motenja v porabi.

Brez pošiljatve zdravil.

Stroški za zdravljenje 15 do 25 kron.

Ženitninska ponudba!

Udovec nadužitelj na deželi, 50 let star, s 2200 kronami letne plače in s prostim stanovanjem, želi v zakon gospico ali vdovo brez otrok od 30 do 35 let staro. (2002-2)

Rešne ponudbe s sliko naj se blagovolijo reko-mandirano depošiljati pod „Dobra gospodinja“, poste restante, Žužemberk.

Bluze

damski pasovi

srajce in pasovi

za hribolazce

in (1671-14)

otroške obleke

se radi pozne sezone prodajajo po znatno znižanih cenah.

V. pl. Gerhauser
Stari trg št. 13.

Istotam se sprejme

učenec.

Wilhelmovo tekoče mazilo „BASSORIN“

c. kr. priv. 1871.

1 vrčič K 2, poštna pošiljatev = 15 komadov K 24.

Wilhelmov c. kr. priv. „Bassorin“ je sredstvo, čegar zdravilstvo temelji na znanstvenih preiskavah in praktičnih izkušnjah ter se izdeluje izključno v le-karni

Franca Wilhelma,
c. in kr. dvornega zalagatelja
Neunkirchen, Nižje Avstrijsko.

Rabljeno kot mazilo, vpliva lečilno olajš-ljivo, manjša bolečine in miri boleti živce, kakor tudi v mišicah, sklepih in kosteh.

Zdravniki uporabljajo isto proti na-vedenim bolečinam, zlasti, ako se taiste javijo po močnih naporih na potovanju ali pri zastarelih boleznih; radi tega to sredstvo uporabljajo tudi turisti, go-zdarji, vrtnarji, telovadci in kolesarji z najboljšim vspehom ter se hvali tudi od mnogih strani kot sredstvo proti mrče-sovemu piku. b (2721-10)

Kot znamenje pristnosti je na zavitkih vtisnjen grb trške občine Neunkirchen (devet cerkvā).

Dobiva se v vseh lekarnah.

Kjer se ne dobi, se naravnost pošilja.

V združnem domu „Kmetске posojilnice“ na Dunajski cesti

odda se

7 stanovanj

po 3 in 4 sobe z vsemi pritliklinami

in 2 prodajalnici

za senilni termin **1. novembra t. l.**

Po dogovoru zamorejo se ista še preje v najem oddati.

Pojasnila v pisarni „Kmetске posojilnice“ med uradnimi urami. (1943-3)

Naročajte izborno

Ljubljansko delniško pivo

iz pivovaren

v Žalcu in Laškem trgu.

—| Naročila sprejema |—

Centralna pisarna v Ljubljani, Sodnijske ulice št. 4.

Št. 234/pr. (2070-1)

Volonterski mesti.

Podpisani deželni odbor sprejme

dva volonterja za deželno knjigovodstvo

in sicer za zdaj brez adjuta.

Zahteva se z dobrim vspehom prebiti zrelostni izpit kake srednje šole.

Tozadevne, s krstnim in domovinskim listom, zdravstvenim ter zrelostnim spričevalom, kakor tudi z dokazi o znanju slovenskega in nemškega jezika opremljene prošnje vložiti so

do 8. septembra 1903

pri deželnem odboru.

Deželni odbor vojvodine Kranjske
v Ljubljani, dne 8. avgusta 1903.

Preselitev restavracije.

S tem uljudno naznanjam vsem svojim cenjenim dosedanjim gostom ter častitemu občinstvu sploh, da se dne **5. avgusta 1903 preselim** iz Rimske ceste št. 24 („pri jagru“)

na Rimsko cesto št. 4

v bivšo restavracijo „pri Zajcu“.

Zahvaljujem se tem potom častitim svojim dosedanjim gostom za izkazano mi zaupanje in prosim, da me počaste tudi v novi restavraciji.

Istotako se priporočam slavnemu občinstvu, da mi izkaže svoje cenjeno zaupanje v novi restavraciji. Točil bodem **razna pristna vina, vedno sveže Reininghausovo pivo** ter skrbel za **dobro kuhinjo, pošteno in točno postrežbo.**

Za zaključena omizja, društvene seje in klube bodo sobe na razpolago.

Pivo se toči v lokalu po 11 kr., čez ulico 10 kr.

Proseč za mnogobrojni obisk sem z odličnim spoštovanjem

(2016-3) **Jožef Koman,**
restavrat.

Naznanilo.

Podpisani si usojam slav. občinstvu uljudno javiti, da sem odstopil svojo krojaško obrt g. **Alojziju Barle.**

Zahvaljujem se vsem svojim častitim dosedanjim naročnikom za zaupanje in prosim, da isto zaupanje izkazujejo tudi mojemu nasledniku.

Fran Šturm.

Priporočilo.

Podpisani si usojam slav. občinstvu uljudno naznaniti, da sem s **1. avgustom t. l.** prevzel več let obstoječo in dobro znano

krojaško obrt

od g. **Frana Šturma,** krojaškega mojstra

v Ljubljani na Bregu šty. 14.

ter se vsem njegovim dosedanjim cenjenim naročnikom, kakor tudi slavnemu občinstvu sploh najtopleje priporočam.

Alojzij Barle,
civilni in vojaški krojač, izvežban in izprašan na obr. tehnološnem muzeju na Dunaju. (2008-3)